

Brașovi Lăncă

Ára 5 lei

Csütörtök
1931. szeptember 3

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

200. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lei

A régi nóta Jorga verklíjén

A balavásári állami iskola igazgatója folytatja a dicső munkát, amit mások pár évvel ezelőtt annyi becsőüggyal és hazafias lelkesedéssel kezdtek meg: a név- és fajelemzést. A tudós Jorga nyomán ő is románt szagol minden székelben és az elemező iskola hagyományait az elemibe járó gyermekeken akarja megörökíteni.

Igaz, hogy véletlenül maga Jorga is görög származású, s talán a balavásári igazgató őseit is valahol Nagyrománia határain kívül ringatták, s ha származás és fajiség szerint bontogatnánk a román közélet alakjait, vérbeli román minél kevesebb maradna belőlük, dehát a paraszt az más! Mivelhogy az állami iskolába magyar nebulók kellenek, s ezek csak úgy szerezhetők, ha elveszük őket a református székel iskolából, ami csak úgy történhetik, ha valami jogcímre találunk rá, bármily erőltetett, sőt erőszakos legyen is különben, hajrá, hogy hinak, Sücsnek, hisz Suciu vagy, Lakatosnak, hisz Lăcătuș vagy, Pálnak, hisz Pavel vagy, az állami iskolában a helyed, punktum!

És ezt nevezik nemzeti és kulturmunkának, holott a mintául szolgáló minél francia soha senki vallását, származását, fajiságát, nem kutatja és szégyennek, megaláztatás tartaná, ha iskolai, intézményi, civilizatórikus működése során kutatná a kulturáját élvezők vallását, nemzetiségét, s megkülönböztetéseket tenné egyazon ország polgárai közt, akik a jogok élvezete mellett kötelességeiket is teljesítik. Még a legsötétebb afrikai szecsen is ennek a meg nem különböztetett polgári mivoltának a nyugodt és fölemelő tudatában él Franciaország földjén.

Jorga a maga francia műveltségével és Sorbonne diszunktorságával és európai horizontjával és a történelemből és egyéb tudományokból előbuvárokodott ismeretével és tanultságával hogyan is türheti meg csak egy pillanatra is, csak egy por-szemnyire is, hogy az ő kormányzása és oktatásügyi miniszteresége alatt egyetlen olyan inspektor vagy igazgató is akadjon — akadhasson —, aki a név- és fajelemzés reakciós és durva lélekfogdosását műveli, s ezzel vagy másféle módjával a terrornak, s az erőszaknak alázhasson meg kulturhivatást, kulturintézményt, országosító, tudást árasztó kulturát?

Hogyan türheti meg, hogy a tanügyi reprezentánsa, akinek a jövő nemzedék lelkét kell kiformalnia és a nép körében a saját példájával is a törvény tisztelét, a társadalmi összhangot, a művelődés és polgárisodás fejlődését kell szolgálnia, az elfogultságra, rosszakaratra, gyűlölségre, emberi és polgári jogok, kultúra és civilizáció lekisebbitésére adjon mintát és ösztönzést? Nem az volna-e a méltó, a magas, a jorgai álláspont, hogy a majdnem százszázalékos református székel közösségben (s mindenütt másutt, ahol a kisebbség többség és hazai és nemzetközi törvények szerinti iskolát tarthat a felekezeti) hagyják zapartalanul működni a kisebbségi iskolát?

Egy Jorga Miklóst csak úgy kívánunk a hatalom birtokában, a kormány élén, ha eszmei szépséget, erkölcsi tartalmat és az igazság erejét tudja kölcsönözni a munkájának. Ha azokat az erőnyeket, melyeket az ő nevéhez, pályájához, tudományos és közéleti multjához fűztünk, az ország életének, fejlődésének minden porusába, még a balavásári elemi iskola igazgatójának a lelkébe is, beleviszi. Ha ő maga a törvénytisztelést, igazságosságot és kulturabecsülést mintaképe, inkarnációja egy olyan szellemiségnek, mely a maga jobb meggyőződését, civilizatórikus küldetését, s a haza valamennyi népe iránt tartozó megbecsülést nemcsak hirdeti, de gyakorlatban meg is valósítja.

Egyszer már — s erre volna ép hivatott a miniszterelnök — szakítani kellene az a rendszerrel, mely arccal a legerősebbek, háttal a leggyengébbek felé fordult. Egyszer már valóságossá kell tenni, hogy a jog és kultúra, akárcsak a lenegő, minden emberrel közös.

Sikerült végleg megszilárdítani a lej ellenálló-képességét

Három és fél milliárddal emelkedett a belföldi pénzforgalom

Argetoianu pénzügyminiszter nyilatkozata a pénzpiacról és arról, hogy Románia lekötötte már buzafölöslegét

Bukarest, szeptember 1
Argetoianu pénzügyminiszter bevezette azt a rendszert, hogy átlagosan minden héten nyilatkozik. Összintén szólva ez a rendszer igen hasznosnak bizonyult, tekintve, hogy a pénzügyminiszter nyilatkozatai összintén feltárják a helyzetet és kijelentései mindenkor csak a pénzpiac megnyugtatótlását szolgálták.

Argetoianu mai nyilatkozatában a romániai bankkrízis történetét vázolta és azokat az előzményeket, amelyek az öt nagybank szindikátusba való tömörüléséhez vezettek.

Május 31. és augusztus 15-ike között — mondotta a pénzügyminiszter — a jelenleg közös szindikátusban működő öt bukaresti nagybank 500 millió lej külföldi hitelt térített vissza és több, mint három milliárd lejt fizetett ki a belföldi betéteseknek.

Az egyre súlyosabbá váló pénzügyi kötelezettségek teljesítésére, ezalatt az időszak alatt a Nemzeti Bank majdnem három milliárd lej visszleszámitolási hitelt folyósított az öt nagybanknak, hogy a Nemzeti Bank váltótárca állománya 7 milliárd 200 millióról, hirtelen 11 milliárd 700 millióra emelkedett.

A miniszter a továbbiakban rámutatott arra, hogy a három milliárdos rendkívüli hitel kikerült a forgalomba, ami emelte a belföldi bankjegyforgalmat. Ezalatt értendők: a forgalomban levő bankjegyek, folyószámlák, a fémváltópénzek stb., amelyek együttesen

a bankjegyforgalmat 21 milliárd 814 millióról 25 milliárd 174 millióra emelték.

A bankjegyforgalom pontos kimutatás szerint alig egy hónap leforgása alatt 3 milliárd 360 millió lejjel emelkedett.

Argetoianu pénzügyminiszter ezután a lej stabilitásáról beszélt. Rámutatott arra, hogy a lej stabilizálása előtt, amit ma a Nemzeti Bank erős aranyfedezeti garanciának, egy ilyen váratlan pénzforgalmi emelkedés ha nem is katasztrófális összeomlást, de feltétlenül súlyos növekedést jelenthetett volna pénzgységünk terhére. Szerencsére azonban,

a Nemzeti Bank garanciabiztonsága kizárta azt, hogy a minden garancianélküli piacadobott lejtökök megingassák a stabilizált lej kurzusát.

A pénzforgalom ilyen hirtelen módon való emelkedése csak külföldről beözönlő

deviza ellenében szokott indokolt lenni. Ha a Nemzeti Bank árasztja el a pénzpiacot pénzzel, akkor rendszerint ármorzsolódást szokott előidézni, tekintve, hogy ezt vonta maga után a túlnagy áru(pénz) ajánlat törvénye.

A gabonakiviteli kampánnyal kapcsolatosan Argetoianu pénzügyminiszter a következőket mondotta:

— Pontos értesüléseim vannak arról, hogy mintegy ötvenezer vagon buza van üzletileg lekötve kivitelre, úgy, hogy tényleges fölösleg nem marad az országban,

legfeljebb annyi, amennyit a belföldi szükséglet megkíván. A magánpénztárakba bezárt betétek nemsokára megint előfognak bujni és vagy a bankokban fognak elhelyezkedést keresni, vagy pedig a termelő ipar és mezőgazdaság támogatására fognak sietni. Ha ezek a tőkéek a piacra kerülnek, úgy a belföld vásárló értéke emelkedni fog, amely minden bizonytalanságot a gabonáért is emelni fogja. Ebben az esetben a mezőgazdánk nem lesznek kénytelenek arra, hogy gabonájukat a belföldön is a nemzetközi piacok nagyon alacsony árai mellett dobják piacra.

A piatra-neamti pótválasztás tanulságai

Megtámadják Zelea Codreanu mandátumát

Az antiszemita Vasgárda megszerezte szavazatszámát

Bukarest, szeptember 1

A piatra-neamti pótválasztás váratlan, meglepő kimenetele általános meglepetést keltett a belpolitikai élet köreiből s szelvényben-hosszában szenvedélyes magyarázatokra ad alkalmat. Amíg a kormányhoz közelálló sajtó a kampós-keresztes Vasgárda győzelmében annak az újabb beigazolását látja, hogy

a tömegek elvesztették bizalmukat az eddig uralkodott pártokban és új formákat keresnek,

a vereséget szenvedett pártok riadót fujnak amiatt, hogy

a kormány a szélsőjobboldali anarchia csapjaiba hajítja a falvak elkéseredett népét.

A Curentul vezércikkben kommentálja az aggasztó pótválasztási eredményt s

tulajdonképpen kimutatja, hogy azok a tömegek, amelyek a juniusi általános választások során a „nemzeti egység” kormányára szavaztak, most nagyrészt a szélsőjobb Vasgárdához szegődtek. Juniusban az ó-liberálisokkal szövetséget kötött kormány párt 19 ezer 520 szavazatot kapott a cuzisták 2 ezer 739-et, a kommunisták 376-ot, a Vasgárda pedig egyezzer 391 szavazatot. Most viszont, noha 4 ezer 500 választóval kevesebben szavaztak le, mint az általános választásokon, Zelea-Codreanu féktelen agitációja a cuzisták támogatásával 11 ezer 176 szavazatot nyert meg magának, vagyis csaknem megtízszerezte szavazatait, miután a kormány nem jelölt s a liberálisok a többi pártok között egyedül, önállóan léptek fel. A kommunisták szavazatszáma ugyan ekkor 376-ról 255-re esett vissza, ami azt mutatja, hogy egyelőre a jobboldali szélsőség hódítja a kétségbeesett tömegeket.

Egyébként a nemzet parasztpárt elhatározta, hogy

Corneliu Zelea-Codreanu mandátumát az igazolási vita során meg fogja támadni azzal az indoklással, hogy annak idején meggyilkolta Manciu jásii rendőrprefektust.

A liberálisok leszögezik, hogy a kormányképes pártok közül ők kapták a legmagasabb szavazatarányt. Különben ők is vádolják a kormányt amiatt, hogy

teljes mozgási szabadságot biztosított a vasgárdistáknak, akik kihasználva a falvak lakosságának az elégedetlenségét, féktelen antiszemita uszítást vezettek,

amennyben szokásuk szerint a zsidóságot állították oda a gazdasági és pénzügyi válság bünbakjához.

A georgisták meg vannak elégedve 3 ezer 448 szavazatukkal, míg a Tepes-liga szánalmas leegészt a legkülönbözőbb ürüggekkel igyekszik palástolni.

A legérdekesebb a kormány álláspontja, amely valósággal páholyból szemlélté az ádáz küzdelmet a pártok között.

A Neamul Romanesc szinte elégtétellel veszi Zelea-Codreanu győzelmét,

mert ez szerint megcáfolja a nemzeti parasztpártnak azt a vádját, hogy a kormány az ó-liberálisok malmára hajtotta a vizet. Jorgák nyilván szívesebben látják az antiszemiták pyrrhusi győzelmét, mintha valamelyik kormányzó-párt ragadta volna magához a vetélkedés almáját, a piatra-neamti felszabadult mandátumát.

Ahogy a pártok magyarázzák az eredményt

Legjobban persze a pártköröket kényszerítette el a Vasgárda nem remélt előretörése. Ezek ugyanis vagy a liberálisok vagy a nemzeti parasztpárt győzelmét várták, amely mintegy jogosítvány lett volna a kormány-utódlásra.

A kettő közül a harmadik következett be:

A nemzeti parasztpártiak azzal magyarázzák vereségüket, hogy a megyei prefektus nyíltan az ó-liberálisokat támogatva, ott pedig ahol a nemzeti pa-

rasztpárt látszott népszerűnek és erősnek,

szabad teret engedett a vasgárdistáknak, akik egyenesen anarchikus agitációt fejtettek ki.

Ilyen körülmények között a párt alapjában véve meg lehet elégedve elért eredményeivel, mert szavazatszámát az általános választások óta (2 ezer 244) most majdnem megháromszorozta (6 ezer 120), ha eltekintünk attól, hogy az averescánusok nem jelentéktelen támogatását is élvezte.

Emlékszobrot állítottak a mohácsi csatában elesett lengyel hősöknek

Mohács, szeptember 1
A mohácsi vész idején, negyyszázötödik évfordulója alkalmából leplezték le a mohácsi vészkor hősi halált halt lengyel katonák emlékművét. Az ünnepségen megjelent Laskowsky budapesti lengyel követ, Behidij bég budapesti török követ és ezenkívül számos magyar polgári és katonai előkelőség.

Oszták pénzügyi körök tárgyalásokat kezdtek hosszulejáratu kölcsönök felvétele ügyén

Bécs, szeptember 1.
A Neues Wiener Tagblatt tegnapi számának jelentése szerint azok a külföldi pénzügyi körök, amelyek az oszták pénzügyi köröknek rövidlejáratu kölcsönöket adtak, tárgyalásokat kezdtek hosszulejáratu kölcsönök felvétele tárgyában. A lap megállapítja, hogy az oszták pénzügyi körök rövidlejáratu kölcsöneinek összege már csak 27 millió dollárra rög.

A leszálló repülőgép súlyosan megsebesített két embert s agyonütötte a szekér elé fogott két lovat

Milovic, szeptember 1.
Ma délelőtt 9 óra 15 perckor a milovici repülőtéren szerencsétlenül járt az S B 16-14 számú katonai repülőgép, amelyben Moravec pilóta ült. Leszállásnál a repülőgép beleakadt egy szekérbe, amely Milovic felől a repülőtérré igyekezett. A repülőgép felborult s a szekér elé fogott két tehenet agyonütötte és a kocsin ülő Novotny földmivest és lányát súlyosan megsebesítette, úgy, hogy mindkettőjüket be kellett szállítani a nimburgi kórházba. A pilótának semmi baja sem történt.

A kórházban megállapították, hogy Novotny kulcsesonttörést, leánya pedig agyrázkódást szenvedett.

A régi magyar biztosítási szerződések valorizálása

Budapest, szeptember 1
A múlt napokban röviden közöltük, hogy a magyar kormány most adta ki azt a rendeletet, amellyel a háború előtti életbiztosítási szerződések szerint esedékes vált biztosított összegek valorizálásáról szól.

A rendelet főbb intézkedéseit alább közöljük:

A valorizálás alá kerülő életbiztosítások adatait a budapesti pénzügyminiszteriumban 1951 szeptember elsejétől 60 napon át közszemlére teszik ki. Ez idő alatt az érdekeltek felek megtekinthetik a szerződésekre vonatkozó adatokat. — A felügyelő hatóság a feleket a szükséges felvilágosításokkal ellátja. Az érdekeltek a kimutatásban foglalt adatok helyessége, vagy azért, hogy szerződésük a kimutatásban nincsen felyve, legkésőbb a közszemlére bocsátás idejének elteltétől számított tizenöt napon belül a felügyelő hatóságnál a biztosítási szerződésnek és a rendelkezésre álló utolsó díjnyugtának, lakbizonylatnak stb. bemutatása, illetve csatolása mellett előterjesztést tehetnek.

Természetesen azoknak a feleknek az érdekeit is megóvják, akik a közszemlére nem jelennek meg, vagy a rájuk vonatkozó adatok ellen előterjesztést nem tesznek, mert a felügyelő hatóság a közszemlére befejezése után a valorizációra bejelentett összes életbiztosításokra vonatkozó adatokat egyenként újból felülbírálja. A felügyelő hatóságnak 1954 végéig eléendő idő áll rendelkezésére ahhoz, hogy minden biztosításra vonatkozó adatot elbíráljon és a biztosított feleknek a valorizációs törvény által megállapított érdekeit megvédje.

Ertesítés szerint a valorizációs törvény rendelkezései alapján a biztosító társaságok által a felügyelő hatóságokra átruházott biztosítások száma 167.280 darab. Ezeknek a biztosításoknak papírkorona összege 1.959.718.900. Ennek a papírkoronaösszegnek a valorizációs törvény végrehajtási utasításához mellékelt átszámítási táblázatok alapján kiszámított aranyértéke 285 millió 449.390 aranykorona. A törvény értelmében fizetendő ennek az aranykorona összegnek az 5 százaléka, vagyis 1954 után az eddig bejelentett biztosítások valorizált értéke fejében 16 millió 556.065 pengőt fizetnek ki.

Kellemetlen meglepetés érte a Temesvári Gyapjuipar tisztviselőit

Egyszerre loganatosított fizetésleszállítást és felmondásokat az igazgatóság

Temesvár, szeptember 1.
A rettenetes gazdasági válság hullámai, amelyek a temesvári gazdasági életben már annyi riadalmat okoztak, a Bánság egyik legnagyobb ipari vállalatánál, a Temesvári Gyapjuipar Részvénytársaságnál is éreztetik hatásukat. Szeptember elsején a vállalat tisztviselőit igen kínos meglepetés érte, mert valamennyiüket arról értesítették, hogy járandóságait 10-20 százalékkal csökken-

tik.
A gyárüzem igazgatósága azonban a tényleges karakosságban tovább is elment és tisztviselőjének felmondott. Ezek között Merkle igazgató is, aki a vállalat legrégibb tisztviselője és kerek 20 éve áll a Gyapjuipar szolgálatában. A tisztviselők között a fizetésesökkentés és a felmondások ténye óriási elkeseredést váltott ki.

Zárlatot rendelt el az állam az öngyilkos volt temesvári prefektus vagyonára

És Bocu Sever még mindig késik...

Temesvár, szeptember 1.
A Bocu Sever dr. volt bánsági tartományi főnök ellen megindult vizsgálatlaviná tragikus eseménye volt az, hogy Boleantu Valér dr., Temesvármegye volt prefektusa néhány nappal ezelőtt öngyilkos lett. A megdöbbentő eset oka az volt, hogy Boleantu dr., mint a vármegye prefektusa Bocu tartományi főnöknek utasítására a vármegye pénzeiből különböző összegeket adott át s amikor a vizsgálat Bocu ellen megindult, rajta követeltek másfélmillió lejt a népszámlálás céljaira kiutalt alapból és 140.000 lej vármegyei

hivatalos pénzt, amelyeket a lelkiismeretes prefektus maga akart visszafótozni, de nem sikerült.

A tragikus esemény után a vizsgálat folyt a rendes útján s most Teicu Cornél dr. vármegyei ügyész és Murariu államügyész Boleantu dr. hagyatékára zárlatot rendeltek el a kincstár követelésének erejéig. Ugyanakkor a volt prefektus magánhitelzői is bírói úton igyekeztek eleget szerezni követeléseiknek és 1 millió 200 ezer lej erejéig végrehajtást vezettek Boleantu dr. vagyonára.

Falusi menegző három halottal és több sebesülttel

Egy bukovinai faluban a kikoszorozott kérők többször egymásután belelőttek a lakodalmas menetbe, azután kereket oldottak

Csernovic, szeptember 1.
A Csernovictól nem messze fekvő Jutica Nou bukovinai községben megdöbbentő merénylet történt, melynek három halottja és több sebesült áldozata van. A merényletet két fiatal suhanc fényes nappal követte el egy esküvőn résztvevő tömeg ellen.

A község egyik módos gazdájának, Dumitru Ucrainet leánya tegnap tartotta esküvőjét egy Vasile Bilinski nevű más községbeli legénnyel. Elena, a menyasszony, amint mondanak szokták, amellett, hogy gazdag volt, a falu szépe is volt s így a faluban is sok hódolója akadt, ezek között különösen Stefan Chitac és Sandu Sidoruciu legények udvaroltak neki életre-halálra, de a leány mind a két legényt kikoszorazta. Amikor híre ment, hogy a szép Elena idegenhez megy férhez, a legények bosszút forraltak ellene és csak az esküvő napját várták, hogy a bosszu művét végre is hajtsák.

A szép és gazdag leány esküvőjére az

egész falu egybegyűlt. Az egyházi szertartás után a lakodalmas menet éppen a nászház felé tartott, amikor

hirtelen egymás után több lövés dördült el és a golyók belevágtak a lakodalmas tömegbe.

A dráma pillanatok alatt zajlott le. A lakodalmas tömeg pánikszzerűen menekült szerte, miközben halálhörgés és sebesültek jajszékélese kísérte a menekülőket. Rövidesen kitűnt, hogy

három halott fekszik a porban és több sebesült van, közöttük a menyasszony, a vőlegény is.

A halottak között van a menyasszony anyja, apja és egy községbeli földmivész-gazda.

A csendőrség a merénylet után azonnal beindította a nyomozást és megállapította, hogy a tettesek a kikoszorozott két kérő voltak, akik a merénylet után kereket oldottak. A csendőrség megindította a hajszát a gyilkosok kézrekerítésére.

Ott voltam a diákkongresszuson...

A diákelnök beszél a jók tömörítéséről, az irodalomról, politikáról, sőt a házasságról is van véleménye

Öt óra, de a terem még szinte üres. Két fűrge, kedves diák odahozza az elnöküket. Szemüvege alatt fekete szemvillog. Az arc rajongó, nagyon fiatal intellektus. Körülbelül husznak ha gondolom. Szemben ül velem, Costin Deleanu. Készségesen, kedvesen felel:

— A Keresztény Világszövetség kötelékébe tartozunk. 700 ezer diák van ennek keblében. Itt most három város, Bukarest, Jasi és Kolozsvár keresztény diákszövetségei tartanak kongresszust.

— Milyen célból?
— Keresztény intelligenciát nevelni, ez lenne a célunk. Krisztusi szeretettől áthatott és megszentelt eszméket terjesztünk. A jókat összehozzuk. A negatív elemeket kidobni. Mi a krisztusit akarjuk, a jóságot, a tanítót, a felemelőt.

— Hogyan gondolják ezt elérhetőnek?
— Lassu, nevelő tanítással, ilyen kongresszusokkal.

— Szóval, nem is politizálnak?
— Nem. Nálunk nincs politika?
— S a többi diákegyesületek?
— Az elnök kicsit elneveti magát.

— Hát az más. Ők már nagyon sok kérdéssel tisztában vannak, hiszen az lesz a kenyerük és azt tanulják az egyetemeken. És az intellektusoknak kell vezetniük az egyszerűbb gondolkozású embereket.

— Ön hány éves?

— Huszonöt.

Rábámulok. Huszonöt éves. Eddig úgy gondoltam rá, mint egy rajongó gyerekre. Hát ha nem csak ifjúi hev ez, tegyünk fel egy pár kérdést.

— A kisebbségekről?

— Lények, mint mi. Hibákkal és előnyökkel. Ép úgy kell nevelődjünk, mint mi. Előre, a szebb felé.

— A békeszerződések?

Rámnéz erősen:

— Erről nem tudok.

— Az aktuális kormány?

— Az az aktuális kormány — mosolyodik el.

— Szellemi vezérük? Írójuk?

— Gala Galaction.

— Sinclair Lewist ismeri?

Kicsit gondolkodik.

— Igen. Hallottam róla. Nem olvasom, Istentagadó.

— Shaw?

— Üreg, cinikus kritizáló. All az áramlatok keresztútjában, és hangosan haho-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

17171

tázik, gunyosan ostoroz, kritizál és vigyorg. De utat nem mutat. Így tevékenysége passzív.

— Mussolini?

— Ahogy volt mindig pápák és Cézárak, most van pápa és Mussolini. És hiába van konkordátum, ha Cézár van.

— A házassági intézményt életképesnek tartja?

— Feltétlenül. Mély, titokzatos kötelék az. Válságba csak azért került, mert az emberek elfelejtették, hogy a házasság az — szentség és titok. Pajtásházasság? Hát lehet valami maradandó — titokzatos, szent kötétség nélkül? Felelőtlen, csak esti egymáshoz tartozáság köthet valakit össze egy életen át? És ha azok intellektuek is, szükség van egy szent miszticizmusra. Szentségre, Jóságra. Bizony!

— Lélekösszetartozásra van szükség.

Most egy magas ur angolul köszönt ránk. Románul nem tud, így tehát fordítják. A fordító bemutatkozik:

— László...

— László?

— Igen. Magyar vagyok.

Istenem. Hogy mennyire elválasztja az embereket a nyelv. Bezárt egység egy ember, messzi, távoli, ködös, míg nem értik a nyelvet.

— Igen. A Református Keresztény Diákszövetség is itt van. Kevesen ugyan, mert így szűnődben nehéz összeszedni a diákokat. De nagyon sokan vagyunk ennek a keresztény diákszövetségnek a tagjai.

— Kérem szépen — szólnak most ránk — szíveskedjenek összeülni. Ide elől, hogy jobban halljanak.

Lehetnek, vagy hatvanan.

Még gyöngye gyermeknyakak hajolnak engedelmess meghallgatására a meleg szavaknak. Tudor hírlapíró beszél:

— Mert a jóságból születik a szépség.

S a kettőt megszenteli a megértés...

Zsongító hangulat. Figyelő, fiatal, nagytoró lelkek. A nyitott ablakon a Cenk belengi érett, hűvös őszi estjét. Meggyújtják a csillárokat. S a teremre komolyan néznek le a falról az aranybetűk.

„Litteris et virtuti”.

Kár, hogy olyan kevesen voltak itt, akik a meleg szeretet szavait hallgatni, legalább meghallgatni akarják!

NAGY KAROLA.

Kínos fejlemények a Banca Generala fizetésképtelensége körül

Letartóztatták a galaci fiókinézet vezetőjét

Bukarest, szeptember 1.

A gyanus körülmények között megbukott Banca Generala fizetésképtelenségi ügyéről az Indreptarea mai száma a következő érdekes adatokat közli:

A Banca Generala ügyvitelének felülvizsgálására kiküldött szakértőbizottság megállapította, hogy a vállalat 1930 évi mérlege hamis volt. Márciusban, amikor a bank elmúlt évi mérlegét kezdték összeállítani, már tisztán láthatták, hogy az üzletév 21 millió lej veszteséggel zárult. A Banca Generala igazgatósága azonban mégis olyan mérleget állított össze, amely a részvényesek előtt azt tüntette fel, hogy az üzletév 13 millió lej nyereséggel végződött.

Itt említjük meg, hogy a Banca Generala galaci fiókinézetének vezetőjét néhány nappal ezelőtt visszaélések miatt letartóztatták. A vizsgálat folyamán gyanúba fogták Constantin aligazgatót is, akit a mai napon a rendőrség őrizetbe vett.

Minden jel arra mutat, hogy a Banca Generala bukása körül további kínos meglepetések várhatók.

Brázay sóshorszesz minőségben utólréhetetlen!

Leszállítják a német kamatlábat

Berlin, szeptember 1.

A Reichsbank vezérőrsbizottsága ma délután ülést tart, amelyen — beavatottak szerint — a rendes kamatlábat 8, a lombardkamatlábát 10 százalékra fogják leszállítani.

Csehszlovákia elismeri a Szovjetet

Prága, szeptember 1.

Az egyik prágai lap jelentése szerint Csehszlovákia a közeljövőben de jure is, elismeri Szovjetországot. Az erre vonatkozó tárgyalásokat Johann Seba volt belgrádi követ, jelenlegi nemzeti demokratapárti képviselő vezeti Moszkvában, aki, hír szerint, elsőnek is fogja képviselni Csehszlovákiát a szovjetkormánynál.

A cseh iparosok állítólag feladták szovjetellenes magatartásukat, még pedig annak ellenében, hogy nagyobb megrendelést kapnak a szovjettől.

400 millió dollár kölcsönt vesz fel Anglia Franciaországtól és Amerikától

Páris, szeptember 1.

Angolország négyszázmillió dollár kölcsönt vesz fel, melyből kétszázmillió dollárt az Egyesült-Államok, ötmillió frankot pedig Franciaország ad. A francia kölcsön felét frankra szóló kincstári bonokban dobják a piacra 4.25 százalékos kamatozással. A jutalék Angliát terheli.

Párisban elégtétellel fogadják az angol kölcsön perfektualását, mivel abban Franciaország, Anglia és az Egyesült-Államok együttműködését látják.

Páneurópa terve nemcsak alszik, de meg is halt

Páris, szeptember 1.

Politikai körök tudomása szerint Briand végleg feladta a Páneurópai tervét, mivel az e kérdés előmozdítására alakult koordináló bizottság arra a meggyőződésre jutott, hogy az európai államok közt fennforgó differenciákat nem lehet összeegyeztetni.

Vogtberg igazgatót visszahelyezték állásába, ahonnan a vasúti segélypénztárnál történt sikkasztás miatt kellett távoznia

Bukarest, szeptember 1.

Valcovici közlekedésiügyi miniszter ma, kedden megkezdte egy hónapra terjedő szabadságát. Mielőtt hivatalát elhagyta volna, utolsó intézkedésként visszahelyezte hivatalába a CFR segélypénztárának egyik vezetőjét, Vogtberg igazgatót. A vasúti segélypénztárnál leplezett sikkasztások miatt tudniillik Vogtberg igazgató ellen is megindult az eljárás, de a vizsgálat rehabilitálta. Ezért is vehette vissza ismét hivatalát. Valcovici közlekedésiügyi miniszter egyébként távolléte alatt Vaslescu-Carpen kereskedelmi miniszter helyettesíti.

Tábornokok veszik át Bukarest köz-igazgatását?

Bukarest, szeptember 1.

Ma kellett volna megejteni Bukarest kerületeiben a polgármesterek választását. Ez az aktus azonban elmaradt, mert az interimár tanácsok tagjai nem ülték össze a választás megejtésére. A főváros politikai körői ezt az eseményt igen élénken kommentálják. — A kormányának ugyanis az a terve, hogy a három bukaresti kerület élére tábornokokat tesz meg polgármesterek. A három tábornok-polgármesterjelölt neve már ismeretes: a kormány a bukaresti kerületek élére Lupescu, Mircea Poenaru-Bordea és Dan Emanoil tábornokokat akarja a főváros közigazgatásába bevenni. Valószínű, hogy a mára kitűzött választás elmaradásának oka is ebben a körülményben keresendő.

8 szavazattal 7 ellenében elutasították Hágában a német—osztrák vámuniót

Az angolok felmondták a Kreditanstaltnak adott négymillió font hitelt

Róma, szeptember 1.

A „Giornale d'Italia” értesülése szerint a hágai döntőbírószám nyolc szavazattal hét ellenében visszautasította az osztrák-német vámunió tervét. A lapjelentés hangoztatja, hogy döntőbírószám

bár a békeszerződések alapján megengedhetők találtak volna a vámunió létrejöttét, mégis ellene kellett állásfoglalnia,

mert az 1922 év októberében Genfben felvett szanálási jegyzőkönyvben Ausztria kötelezte magát, hogy gazdasági függetlenségét nem adja fel. Ennek következtében tehát jogilag az osztrák-német vámunió megengedhetetlen.

Hasonló jelentést adott ki a párisi Havas-ügynökség.

Általános egyébként a vélemény, hogy Ausztria már nem erőszakolja a vámunió

tervét, miután

az angolok felmondták a Kreditanstalt szanálására adott négymillió fontot és így most francia pénz után kell nézni.

A franciák pedig tudvalevőleg Ausztria megsegítésének előfeltételül a vámunió elejtését állították.

Hivatalosan a hágai döntőbírószám még nem adott ki jelentést és így a végleges elutasítást fenntartással kell fogadnunk.

A Neamul Romanesc összeleveszti a kormányt a nemzettel

Jorga lapja elképesztő vádakkal illeti a magyar sajtót

Állítólag minisztertanácsi határozat szolgáltatott anyagot az igaztalan és lenyegetőző támadásra

Bukarest, szeptember 1.

A „Neamul Romanesc”, amely lap tudvalevőleg rendkívül közel áll a kormányhoz, legutóbbi számában feltűnőek a vezércikkek közül. A lap elárulja, hogy a legutóbbi színajai minisztertanácsban szó volt a kisebbségi sajtóról és ezek között elsősorban a magyar újságokról, mint amelyek Brassótól egészen Nagypáradig — így írja a Neamul Romanesc — nem tesznek egyebet, mint hogy támadják az uralkodó népet, a románságot. A kormánylap szolidáris kampányának minősíti ezeket a támadásokat, amelyeknek — szerinte — az volna a célja, hogy kompromittáljon mindent, ami román. Szemére veti a magyar sajtónak, hogy naponta közöl bolsevizmusra való felhívásokat, mint amelyet jobbnak tart a román uralomnál.

A színajai minisztertanács — közli tovább a „Neamul Romanesc” — határozatot hozott ezzel kapcsolatban és ezt a határozatot végre is fogják hajtani. —

Amióta Erdélybe beköltözött a román jóság — írja a cikkíró — azóta ott nem volt egyetlen komoly sajtóper sem. Hogy ez így van, az a román nagylelkűségnek köszönhető, nem pedig esetleges ostobaságnak. Mostantól azonban ez az állapot meg fog változni, nehogy a kisebbségi sajtó félreértse és a nagylelkűséget ostobaságnak vagy gyávaságnak minősíthesse.

A „Neamul Romanesc” vezércikke szó szerint a következőképpen fejeződik be: „Méréskeljék magukat uraim, mert ha ezt nem teszik, akkor Önök is megismerkednek a börtönökkel, ahol éppen elegenden senyvedtek a mieink közül”.

Eddig tart a Jorgához közelálló lap cikke, amelyről csak nehezen tudjuk feltételezni, hogy minisztertanács szolgáltatott hozzá az anyagot. Minisztertanács csak konkrét, komoly ügyekkel foglalkozhat. Már pedig azt állítani, hogy a kisebbségi lapok Brassótól egészen Nagypáradig bolsevizmusra való felhívásokat közölnek, — igazán nem vall komolyságra, még ke-

pésbé konkrétumra. Ugyancsak nem vehetjük komolyan azt a „megállapítást” sem, hogy mindent támadunk, ami román és hogy szolidáris kampányt folytatunk a románság ellen. Kampányt folytatunk — de még ezt sem szolidárisan —, hogy a kisebbség a román állam keretén belül mindazokat a jogokat elnyerhesse, amik megilletik, ez a kampányunk azonban egyetlen román személy vagy intézmény — mint olyan ellen, — nem irányul.

Nem hihetünk egyebet, mint hogy a „Neamul Romanesc” cikkének íróját valamilyen hangulat kapta el. Már pedig hangulati vizekre mi nem követjük a cikkírókat. Ennél sokkal tárgyilagosabbak és jóhiszeműebbek vagyunk, — még a „Neamul Romanesc” rendkívül kínos vezércikke után is. A kormányok még nem jelentik a nemzetet, amint nem jelentik a nemzetet, azok a román intézmények sem, amelyek alkalmat találnak a sajtó — nemcsak a magyar sajtó! — támadására.

Október 1-ével visszaáll a régi időszámítás

A rendelet nem vonatkozik a vasútra, amely továbbra is a középeurópai időt követi

Bukarest, szeptember 1.

Az a törvény, amelyet a parlament tavaszi ülészakán szavaztak meg s amely elrendelte, hogy Románia területén a középeurópai időszámítást vezessék be, úgy intézkedik, hogy október elsején ismét visszaállítják az impériumváltozás óta használatos és a romániai viszonyoknak mindenben megfelelő kelet-urópai időszámítást.

Október elsejétől már csak egy hónap választ el s így már rövid idő múlva új órábeosztásra és napirendre kell felkészülniök az ország lakóinak. A törvény rendelkezései szerint a kelet-európai időszámításra való visszatérés a következő módon történik:

Szeptember 30-án éjszaka 12 órakor az órákat 1 teljes órával kell előre vinni. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik az államvasutak időszámítására. A CFR időszámítása október elseje után is továbbra a középeurópai idő szerint igazodik, mert ezt az időszámítást a téli menetrend érvényességének tartamára is meg kell tartani.

Igy aztán a jövő hónaptól kezdődőleg előáll az a furcsa és európaszerinti egyedülálló helyzet, hogy Románia területén kétféle időszámítás lesz, előreláthatólag mindenféle zavarokra és kellemetlenségekre adva majd okot.

Vakmerő rablótámadás Bukarest közelében

Bukarest, szeptember 1.

Vakmerő banditátámadás játszódott le hétfőn éjszaka Bukarest közelében, a Ghencea-temető melletti kis erdőség szélén. A banditátámadásnak Anghel Florián vidéki földműves áldozatul esett. Anghel ugyanis ökröket és disznókat vitt be a bukaresti vágóhidra s állatait 80.000 lejért értékesítette. Ebből az összegből 33.000 lejt átadott Bukarestben lakó apjának, a többiit magánál tartotta. Az esti órákban egy Boita nevű földműves ismerőseivel betért egy vendéglőbe s ott este 11 óráig tartózkodott. Ekkor indult el társával együtt, mindenik a maga szekeren hazafelé.

A Ghencea-temető közelében Anghel leszállt a szekerről és bevonult a közeli kis erdőség bokrai közé. Boita, aki elől hajtott, néhány perc múlva fegyverdörrenésre lett figyelmes s akkor vette észre, hogy várja a szekere elmaradt mögötte. Megrémülve várakozott, majd visszatért Anghel keresésére,

de barátjának csak kifosztott holttestét találta meg a berek szélén. A véres rablógyilkosságról Boita a bukaresti rendőrségen tett jelentést, ahol azonnal megindították a nyomozást a titokzatos gyilkosság részleteinek felderítésére.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSÓ

Ma, szeptember 1-én, utoljára fut a szenzációs sikerű német beszélőfilm:

A törvény nevében

(A VIZSGALÓBÍRÓ ELŐTT)

Ezenkívül Micky Maus és zsurnál.

Szeptember 2-től, SZERDÁTÓL:

Fehér éjszakák

a legérdekesebb expedíciós film az északi sark birodalmában. — Ezenkívül zsurnál, Micky Maus és egy 2 felvonásos bohózat.

A NEMZETKÖZI IFJUSÁG NEM KÉR A HÁBORUBÓL

Váratlanul megszólalt Beer ur, az S. D. N. egykori főtisztviselője. Angliát a kivénült lord Cecil képviseli az Assembléen. Litvinoff és Curtius ugyanazon vonaton érkeznek Genfbe

Genf, szeptember 1.

Mozgás, élet, elevenség honol a nemzetközi politika centrumban. Beer ur, egy kis köpcös ember, aki esztendőnkön keresztül főtisztviselője volt a Nemzetek Szövetségének titkárságának és aki a végén haraggal, végkielégítés nélkül vált meg a „Wilson és Társa cég békebehozatali Rt.”-től, sokáig nem hallatta a hangját, míg aztán egyszerre ő is megszólalt. — Egyik német újságban, a *Deutsche Allgemeine Zeitung*-ban, találozva írja le azt a helyzetet, ami a Lac Léman kikötőjének balpartján uralkodik, a Nemzetek Palotájában. Hogy egy szórakozott professzor elment egyszer vadászni a sivatagba, de nem volt nála egyéb fegyver, csak egy rozoga esőernyő. És jön szembe vele egy oroszlan és az illető nem tudott mit tenni félelmében, fogta hát az ernyőjét, ráemelte az állatok királyára és elordította magát: „Piff-paff-puff!” És egek csodája, mi történt — az oroszlan holtan rogyott össze. Ez igazi csoda! — mondaná az olvasó.

— Nem — szólal meg szelid gunnyal Beer ur — ennek egészen más nyitja volt...

A professzor mögött ugyanis egy husból-vérből való vadász állt, aki a kritikus pillanatban csakugyan lepuffantotta a vérengzésre készülő fenevadat.

A Népszövetség most maga is szembe került egy ugrásra készülő fenevaddal és ha mögötte nem teríti le egy igazi vadász az oroszlant, bizonyára az fogja széjjelmarcangolni az esőernyővel hadonászó ellenfelét...

A néhány nap múlva megnyíló Conseil és Assemblée ülészekon csakugyan csodának kell közbejőnnie, hogy az egyre súlyosabb, sőt elviselhetetlenebb jellegű öltö világválság ne döntse össze a Nemzetek Szövetségét, illetve, legalább a bizalomnak az a szikrája, ami a népek lelkeiben él még, ne hamvadjon ki teljesen.

Óriási tévedést és erkölcselenséget kellene most kiköszörölniök a világ urainak, hogy a békeintézményeket és magát a rosszul összetakolt békét valamiképpen megmentsék a felborulástól. Csak tegnap hangsúlyozta Brüning német kancellár: ha elkerülni óhajtjuk, hogy a jövődől a legpéldátlanabb inség és szenvedés időszeke legyen, mindent el kell követniök az államoknak az együttműködés érdekében.

Az a mozgás, ami most Genfben kezdődik, aligha árulná el, hogy a Nemzetek Szövetségénél megváltó cselekedetre készülnének. Már az a tény, hogy a nemzetközi konferenciákból kivénült Viscount Cecil fogja reprezentálni Nagybritanniát, az aktív miniszterelnök, vagy külügyminiszter helyett, szomorúan jelképezi, hogy a Szigetország részéről semmiféle lendület, aktivitást és cselekedetet nem lehet várni.

Természetesen a bennszülött genfiek híres közönyükkel nézik az eseményeket, azzal a nemtörődomséggel, amit a tavon síkló hattyúk civakodása, vagy egy svájci kosztümös felvonulás előbb megindít, mint a „Monsieur le President” előre bemagolt diszbeszéde, vagy az idegen arccal megtelt autók suhanása a tóparton. Legfeljebb a hotelek sáirnak. — Hogyisne, tavaly a német delegáció kerek száz tagból állt, mert a parlament minden pártja kiküldte képviselőit a nemzetek gyűlésébe, idén Curtius majdnem egvedül jön. Csak Mendelsohn-Bartholdy professzor, meg Melchior bankár jön vele, aki a Nemzetközi Fizetések Bankjában is képviseli Németországot, arra az

esetre, ha elővennek a reparációt, kéznél legyenek a szakértők is.

Litvinov a gazdasági együttműködési bizottság és az európai egyesülés bizottságának teljes gyűlésén fogja a szovjet bombáit felrobbantani, a szellemileg és fizikailag letört Briand pedig idén csak az európai tanulmányi bizottság elnöki székében fog szunyókálni. Legalább is úgy hirdik, hogy „Locarno Atyja” nem vesz részt a Tanács és a közgyűlés tanácskozásain. Hisz nincs már meseze az az idő, amikor Francois Poncet, a leendő francia külügyminiszter fogja diktálni az új ritmust, aki egyelőre Franciaország berlini követi posztjáról sajátítja el mindazt a diplomáciai raffináltságot, amit csak egy francia nacionalista külügyminiszternek tudnia kell majd.

Érdeklődéssel várják Litvinovot és Curtiust, akik ugyanazzal a vonattal érkeznek Berlin felől. Bizonyára alkalmuk nyílik az uton megbeszélni azokat a problémákat, amelyek adandó alkalommal

közös cselekvésre készíthetik Németországot és a szovjetet. A spanyol köztársaság Lerroux A. külügyminiszter delegálta a szeptemberi ülészakra, Románia képviselőjében pedig először jelent meg a nemzetek városában Ghica herceg külügyminiszter, aki mellett Titulescu londoni, Antoniadé genfi miniszter, azután a szereplési vágytól égő és semmi újat mondani nem tudó Helene Vacarescu költő és a finom Alexandrino Cantacuzino hercegnő alkotják a román delegációt.

Egyszerre beszélni kezdenek Genfben a leszerelési értekezlet elhalasztásáról. — Már tudniillik csak az esetben halasztanák el ezt a világszerte friss reménykedéssel várt konferenciát, ha a most megalkult angol kormányt januárban, vagy februárban új kabinet váltaná fel, amelynek nem lenne elegendő ideje a leszerelési kérdés óriási anyagának előkészítésére.

A leszereléssel kapcsolatban friss fejleményről is beszámoltunk. Tegnap ösz-

Taranu inspektor, a feketeszeszesekek réme:

Még sokkal több „szenzációs” letartóztatás lesz!

Összeomlóban a feketeszesz-íront, pedig a vezérkar mindent elkövet: egyezkedik, leszereli a terhelő tanukat és fizet, ha muszáj

Dulpe vezetőügyésznek nincs ideje szabadságra menni

Arad, szeptember hó 1.

A nagyváradi Löblé-szeszgyár ellen intézett hatósági rohammal valóban megindult az a lavina, amelynek most már magával kell sodornia az Arad-Bihar bányái fekete front valamennyi állását, de ugyszólván egész Erdély valamennyi feketeszesz-lovagját. Taranu Victor vezérinspektorban olyan ellenfélre találtak a magukat már-már tökéletes biztonságban érző feketések, akinek van türelme, kitartása és főleg acélos jelleme ahhoz az idegölő, lassu munkához, melynek során annyi gáncs és annyi orvítamadás éri a kincstár érdekeinek szöszerinti képviselőit.

— Taranu Victor az utóbbi időben alig tartózkodik székhelyén, Aradon, ahol a családja is él s most, a nagyváradi bombafogás után, csak a véletlenül mulik, hogy itt ülhetek vele szemben s hallgathatom szakszerű magyarázatát arról, hogy...

HOGYAN ROBBANT FEL A VÁRADI FŐ-AKNA

— A Löblé-szeszgyárat már régen kerülgetjük, magyarázza a vezérfelügyelő, — azonban sippal-dobbal nem lehet verébet fogni. Mialatt állandóan zörgött a haraszt, én azt figyeltem, hogy honnan is fúj a szél? És széliránt haladva

megtaláltam azt a központi szeszgyárat, ahol messzevidék feketeszesz-áramlatainak a forrása volt.

— A szálak a kezemből voltak s egyre gombolyítottam, gombolyítottam, türelm-játék volt ez, mert hiszen a gombolyag magjának előkerítése csak idő kérdése volt. Miután a felvevőállomásokat nagyrészen kinyomoztam, ráfeküdtem a Löblé-ügyre s főképpen az állítólag felvásárolt és feldolgozott gabonamennyisé-

gek pontos kitisztázása után sikerült a fekete a fehérén bebizonyítani a nagyszabású panamát.

— Arad? Arad sem marad el. Nagy ügy pattan ki pár napon belül Aradon, nagyobb talán, mint a nagyváradi.

Arad volt a központi bárcahamisító-álmás s egész Erdély innen kapta a hamis bárcákat. Itt is robbanni fog a bomba, mégpedig rövidesen s szenzációs letartóztatások is várhatók.

Most már elindult a lavina, repül a nehéz kő s ki tudja, hogy áll meg?

CSAPATMOZDULATOK AZ ARADI SZESZFRONTON

Mialatt Taranu Victor csendesen, nyugodtan beszél irodájában, azalatt az aradi feketeszeszesekek körében hihetetlen izgalom uralkodik. Ugy a feketeszeszesekek, mint a hatóságok általános csapatössze-

szeggyült a főtítkárság tanácsnemesében a világrész fiatal generációja a Népszövetség támogatására alakult nemzetközi egyetemi liga keretei között. Csak látták volna a fiatalokat, hogy tüzeltek a háboru ellen! Nem akarnak és az Istennek sem akarnak háborút. (Ezt el is lehet nekik hinni.) Comaru román delegátus elnököl a gyűlésen, amelyen kimondták, hogy a leszerelési konferenciának, ha törlik, ha szakad, de sikerülnie kell.

Sajnos, nagy vesztesége a leszerelési konferenciának, egyben a népszövetségi gondolatnak, elsősorban azonban nekünk, kisebbségeknek, hogy Oncle Sam, ahogy odahaza nevezik Hendersont, most cselekvőképességét jóideig pusztán csak a Labour Party belső átszervezésére fogja szentelni. Előreláthatólag az új angol parlamentben a munkáspárt lesz a vezető ellenzék, míg MacDonald szocialista karrrierjét — mint azt Bernard Shaw megjósolta — a lordok házában fogja befejezni.

Jó híreket közölhetünk azonban a leszerelési hajlékának építkezéseiről. Egy előkelő genfi patricius-bankár, Guillaume Fatio ügyszerelete gondoskodik arról, hogy február másodikára teljesen felépüljön a leszerelési palota, amit a főtítkársági épülethez csatolnak. Két hét múlva már állni fog az új épület vasszerkezete. Jelenleg két felirat díszel az épület leendő vázán. Az egyikben ez olvasható: „Bâtiment de la Conférence du désarmement” (A leszerelési konferencia épülete). Alatta meg öles betűkkel ez áll: „En beton armé” (Vasbetonból). De franciául nagyon is úgy hangzik a dolog, mintha az új betonépületről a Quai du Wilsonon sem tudnák mi lesz: leszerelés, vagy fegyverkezés szentélye?

SEIDNER IMRE

A mimikri koronatanu

Közben a feketések minden vonalon akcióbá léptek. Megirta a B. L., hogy Konyalitska sofför, Kompsz ujaradi nagykereskedő Amerikába szöktetett sofförje visszatért Amerikából és a vizsgálóbírónál vallomástételre jelentkezett. Konyalitska annak idején egy strohmannal feljelentette Reusz aradi sörgyárost, hogy ő általa feketeszest kapott, s mikor a rendőrségre felidézték, 4 oldalas, magyarnyelvű vallomásban ismertette, hogyan szállította Reusznak a feketeszest. (Ezt már részletesen megírtuk.) Akkor Reuszt rákényszerítették a soffört, hogy fogadja el ajánlatukat s miután olyértelmű közzegzői nyilatkozatot íratk vele alá, hogy a rendőrségen írott vallomása hamis, kiszökteték Délamerikába, ahol azonban cserbenhagyták, úgy, hogy Konyalitska lerongyolódva tért haza s itthon azonnal jelentkezett a vizsgálóbírónál, akinek bejelentette, hogy a rendőrségen tett vallomása való igaz s ezt a vallomást szabad akaratából megismételte a vizsgálóbíró előtt.

Ekkor léptek akcióbá ismét a feketések. Konyalitska rövidesen ismét állásba került, ismét volt új ruha, cipő, a házat újra lehetett festeni és Konyalitska, amikor szembesítették a súlyosan megvádolt Reusz Miklós dr.-al és Kompsz nagykereskedővel, megint kanyarított egyet a köpenyegén és mindent letagadott.

AZ ÚJSÁGÍRÓK NAGYON SOKAT TUDNAK

Egyébként az újságírók munkássága, — az a munkásság, amely állandóan eb-

ren tartja a feketeszesz iránti érdeklődést — az utóbbi időkben alaposan megnövekedett. A vizsgálóbírói kabinet minden közelebbi felvilágosítást megtagad azzal, hogy „panasz jött, hogy az újságírók már nagyon sokat tudnak”.

Hát az újságírók tényleg nagyon sokat tudnak. És nem is hallgatják el azt, amit tudnak.

(b. k.)

Katonakötelesek figyelmébe

A brassói hadtestparancsnokság tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a 17728-ik számú rendelet alapján utolsó terminusként szeptember 1-ét jelölte meg arra, hogy katonai kötelezettségüket tisztázzák, bizonyítsák katonai szolgálataikat az osztrák-magyar vagy orosz hadseregben, míg a 1921-es és 1922-es, vagy öregebb korosztály bemutassa érvényes iratait, a katonai könyvecskéket és végül azokat, akiket az okirálási területéről Moldovába internáltak, mint idegen állampolgárokat, igazolványaikat. Azok az ifjak, akiknek nincsen birtokukban az érvényes igazolvány, amelyekkel rendezhetnék katonai helyzetüket, 1931. december 1-ig mutatassák be, mint igazolványokat: postai bélyegzővel ellátott levelet, vagy lapokat, dátummal és láttamozással ellátott fényképeket, a bevonulási rendelet, vagy az internálól igazolványt és minden katonaságnál használatos írást, románra lefordítva. Mindazok, akik ezt nem teszik meg, 1932. január 1-én besorozzák.

Telefon 145

Redoute Mozdó BRASSÓ

MA és holnap utoljára az óriási sikerrel bemutatott
Mády Christians, Franz Lederer és Alfred Abel együttesnek:

ASSZONYSORS

című világlágerre, mely páratlan finom feldolgozása témájával meghódította Brassó város közönségét

Kiegészítő műsorban: SINAIA-I esküvő hangos felvételei.
Gigli, a nagy olasz tenorista és Micky-Maus.

CSAK SZÁMOZOTT HELYEK. Elővetél és előjegyzések naponta d. e. 10 órától.
Tökéletes beszélőgép.

Jön!

SZERELEM PARANGSRA

Jön!

Helyzetkomikumok, pikantéria és szellemesség gazdagon felépített filmje

Hírek

Töröm a fejemet

HELYCSERE.

Minden budapesti házban
Sok nyugdélcel „spanyol”-lázban
Barcellóna táján viszont
„Pest is” kelt most szörnyű
iszonyt!

VÉGZETES TÉVEDES.

Tokod helység üveggyára
Olyan tengő-lengő,
Mert leégett s ebből kára:
Hatszáz ezer pengő.

Ki ezt a hirt terjesztette
A szakmát nem bujta
Mivel összetévesztette
Üveggel s felfujta.

KÉTELYEK.

MacDonaldot, mivel árta
A munkáspárt már kizárta.
Mért bukna meg a kis árva,
Hisz' azt mondják: „ki van
zárva”!

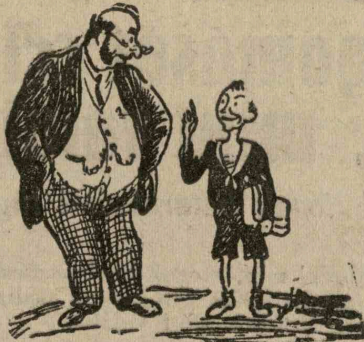
NEMES FERENC.

* Lil Dagover, Lyen Deyers, Igo Lym, Felix Bressart, Szőregly Gyula, Maria Foreseu kiváló művészek játszik a főszerepeket a brassói Modern Mozgó mai német beszélő és éneklő premierjében, a „Régi Dal” című nagy slágerben. Ezen márkás nevek garantálják a film elsőrendűségét. Cselekménye Bécsben és Budapesten játszódik le, mindvégig érdekesítő témával. A gyönyörű Lil Dagover, kit oly ritkán láthatnak rajongói, művészetének legjavát adja.

— HÁZASSÁG. Olchai Szele Mária (Brassó) és Iványi Pál Jenő dr. (Budapest) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— TIZ NAP ALATT 70 MILLIÓ ADÓT KÖVETELNEK BUKAREST KÖZÖNSÉGÉTŐL. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium szigorú utasítást adott a bukaresti pénzügyigazgatóságnak, hogy tíz napon belül 70 milliót inkasszáljon adóhátralék fejében. Ez a rendelet már csak azért is jelentős, mert Bukarest maximális napi adóbevétele legfeljebb 5 millióra tehető csupán. A fővárosi sajtó véleménye szerint az ügy teljesen hiábavaló és felesleges, mert a mai viszonyok között egy ilyen hatalmas összeg behajtása, szinte a lehetetlenséggel határos.

Mai erdélyi korkép

— Papa, tavaly még magyarul tanultunk az iskolában. Miért kell most románul?

— Ez, fiam, a konkordátum...

— MAGYAROK NYERTÉK MEG A NEMZETKÖZI CÉLLÖVÖVERSENY VILÁGBAJNOKSÁGAT. Lembergől jelentik: Az itt tartott nemzetközi céllövő és galamblovó verseny világbajnokságát magyarok nyerték meg. A magyar céllövők közt legnagyobb eredménnyel Lumitzer Sándor, Dóra Pál és Dóra Sándor működtek.

— BÉCSBEN VÉGZETT ZONGORA-MŰVÉSZNŐ zongoraórákat ad kezdőknek, haladóknak. Tanít a berlini zeneakadémia által elfogadott TONICA-DO módszer szerint, amellyel kisebb gyermekeket is játszva be lehet vezetni a zongorajáték művészetébe. Mérsékelt tandíj. Jelentkezés délelőtt 10—12 és délután 3—5 óráig. V. Weisz Edith, Brassó, Vár-utca 39.

— TUNETNEK AZ ELEFANTOK. Csikágóból jelentik: A csikágói világhírű Barnum cirkusz 42 elefántja a napokban „tűntető sztrájkba lépett” s ezzel nagy riadalmat okozott. A sztrájk tulajdonképpen oka az volt, hogy Old John, a vezérelefánt ketrecének közelében óriási zajt csaptak a cirkusz szárnyasai, papagájok, kakaduk és egyéb madarak. Old John nagyon unta már a lármát, odasugott valamit egyik fajtestvére felébe valódi elefánt nyelven, ez az elefánt pedig tovább adta a parancsot a többieknek. A megállapodást csakhamar tett követte. Amint az ápoló istállójukba lépett, az elefántok hatalmas tűntető trombitálásba kezdtek s így zajongtak percekig, amíg csak szénaadagjukat meg nem kapták. A hatás azonban nem maradt el. Az eddig folyton hangoskodó madarak úgy megijedtek a harsány trombitálástól, hogy a jelentések szerint még maig sem merték kinyitni a csőrüket.

— VEREKEDÉS A NAGYVÁRADAI ROYAL-KÁVÉHAZ TERRASZÁN. Tudósítónk jelenti: Tegnep este kinos incidens játszódott le az itteni Royal-kávéház terrasán. Grünstein Béla fakeskedő inzultálta Berkes István földbírtokos, aki állítólag azt a hirt terjesztette a fakeskedőről, hogy fizetési képtelenség előtt áll. Az ügynek lovagias folytatása lesz.

— TIZEZER FONT EGY HEGEDUERT. Budapestről jelentik: Székely Zoltán, az ismert fiatal hegedűművész, egy eddig ismeretlen Stradivarius hegedűt fedezett fel, amelynek Michel Angelo a neve. A hegedű régi tulajdonosa úgy rendelkezett, hogy az új bírtokos csak kiváló művész lehet, így jutott „Michel Angelo” Székely Zoltán hegedűművész bírtokába, aki ezért tizezer fontot, (mítgy 8 milliót) fizetett. Az új Stradivarius hegedű, ugyilátszik, értéken kívül jó kabala is, mert a fiatal hegedűművész, bár csak rövid ideje van a hegedű bírtokában — tömegesen kapja a szerzőltetési ajánlatokat a tengeren túlról is.

— Gyengélkedés idején, különösen ha rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján innak a valódi Ferenc József vizről, mert a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, a nélkül, hogy kitérő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— 45 ÉVI HÁZASSÁG UTÁN ANDRÁSSY KAROLINE GRÖFNŐ VÁLÍK A FÉRJÉTŐL. Budapestről jelentik: A magyar arisztokrácia körében a legkülönbözőbb híresztelésekre adott okot az a hír, hogy Karátsónyi Jenő gróftól, a máltai lovagrend budapesti követétől 45 évi házasság után válik a felesége, Andrássy Karoline grófnő. A híresztelésekkel kapcsolatban illetékes helyen a következőket állapították meg: Karátsónyi gróf elvesztette a Bácskában levő bírtokait és teljesen tönkre ment, a felesége pedig erején felül támogatta. Az Andrássy-család megbeszélésein tehát azt határozták, hogy a grófnő vagyona roncainak megmentésére váljon el a férjétől. Együttal erőlyesen megcáfolták azokat a mendemondákat, amelyek szerint a grófnő Metzger Ferenc báró, a Karátsónyiék jószágkormányzója miatt válnék a férjétől.

— SZÁSZ FÖLDBIRTOKOS ÉRTÉKES ALAPITVÁNYA A SZÉKELYKERESZTURI MEZŐGAZDASÁGI SZAKISKOLA SZÁMÁRA. Székelykeresztről jelentik: Az unitárius egyházi főtanács határozata alapján megszüntetett székelykereszturi kollégium helyett létesített téli gazdasági szakiskola október 15-én megkezdte működését. Az új kisebbségi iskola működésének elősegítésére Schöppner Sámuel sóvényfalvi bírtokos rendkívül értékes és nagyjelentőségű alapítványt tett, amikor 10.000 drb. szőlőoltványt ajánlott fel a székelykereszturi szakiskola számára, azzal a céllal, hogy két hold területen szőlőtermelést rendezzenek be. A szász nemzetiségű Schöppner Smuel úgy anyagi érdeknél, mint erkölcsi jelentőségénél fogva hathatósan segíti elő a székelykereszturi gazdasági szakiskola munkáját kisebbségi életünkben.

* ÖSZIRE ÉS TÉLIRE a „Trinaco” csernovici harisnya- és kötöttárugyár, összes vevőinek kiküldte legjobbnak ismert gyártmányait. „Trinaco” az ország legjelentősebb gyára és vezető szerepet foglal el minden minőségű áru harisnya és fehérnemű áruban. Őszi vásárlásánál kérje a „Trinaco” harisnya és fehérnemű bemutatását. Egészen biztos, hogy Ön is be fog lépni barátaink sorába. „Trinaco”-nak nincsenek fiókjai, a „Trinaco” árut megkapja minden szakmabeli üzletben.

— MEGSZUNIK A NAGYVÁRADAI MIRCEA-GYERMEKOTTHON. Tudósítónk jelenti: Nagyváradnak ugyszólván egyetlen szociális intézménye a Mircea-gyermekotthon, amelyben a szegény munkásasszonyok helyezik el napközben gyermekeiket. A Mirceát a városi és vármegyei szubvenciókból tartották eddig fent, most azonban ezeket a szubvenciókat ugyszólván teljesen megvon-

ták, úgy, hogy a gyermekotthont rövidesen be fogják zárni.

* DR. SALUSINSZKY Jenő, szülész, nőgyógyász, urologus, rendelőjét átköltöztette Brassó, Voivodul Mihai (Kolostor-u.) 26—34. alá fszt. Rendel. női betegeknek d. e. 11—12 és d. u. 3—5; férfiaknak d. u. 6—8-ig. Diathermia és quarzkezelés.

* A BRASSÓI MAGYAR DALARDA szeptember 3-án, csütörtökön a rendes időben próbáit újra megkezdi. Ugyanakkor este fél 8 órakor az elnökség fontos ülést tart.

* UTÁZÁSI KEDVEZMÉNY BUKAREST-BE. Bukarestben, a Carol Parkban „Aero—Autó—Rádió—Villamosság” kiállítást rendeznek, melynek megnyitása alkalmával a Bukarestbe utazó közönség úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményben részesülnek a CFR. vonalain. Ehhez a jelentékeny utazási kedvezményhez jön még a „Realitatea Illustrată” című bukaresti folyóirat érdekes rendezése. Nevezett folyóirat ingyen étkeztet, ingyen színházi és mozijegyet, ingyen strandföldőt, ingyen belépőjegyet a kiállításra, 25 százalékos kedvezmény szállodákban és éttermekben, sőt még ennél többet, vagyis Bukarestbe való érkezésnél két autóbussz ingyen beviszi az utast a szállóba és ugyancsak vissza, az utazáskor. Így tehát mindenki, aki rendes körülmények között 1000 lejti költségen naponta Bukarestben, csak meg kell vegye a „Realitatea Illustrată” jegyfüzetét, melynek ára 150 lej. Ezek a füzetek Erdélyben is minden állomási újságbódében kaphatók.

— CSÖKKENT AZ OSZTRÁK SZÖVET-SÉGI VASUTAK FORGALMA. Bécsből jelentik: Az osztrák szövetségi vasutak vezérigazgatósága megállapította, hogy a július havi személyforgalom 13, a teherforgalom 11.1, a teljes forgalom pedig 12.4 százalékos csökkenést mutat a tavalyival szemben. Allitól a személyforgalom csökkenése a magyar és osztrák alattalókra szóló külföldi személykorlátozó intézkedéseknek tudható be.

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forr-
csövek állandóan raktáron.
„Armatura” r. r. t. Fiók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben, 10—40
évi időtartamra folyósítottunk.
Kolozsvári Népbank és Zalog Hitelintézet R. T.
Szép-uca 1. Szg

Nyugodtan aludni

csak az tud, ki pénzét a mai bizonytalan időben és gazdasági krízisben aranyjárdékba fekteti be, amely 12% kamatot hoz és ezen kamatot, valamint a tőkét több mint 1000 bel- és külföldi bank arany-dollárban, lejben, angol fontban, svájci frankban, német márkában garantálja és fizeti.

Közelebbi felvilágosítással szolgál
GERMANIA, AG. Timişoara, IV. Str. Bonnaz 15.

TRINACO

-GYÁRT-MANYOK
A VEZETŐ MÁRKA

TRINACO harisnya és kötöttárugyár — Cernauti ajánlja az őszi szezonra közismert gyártmányait:

NŐI-harisnya eredeti Bemberg mosóselyemből, kézzel himzett nyállal. — Flor és cérnaharisnya cotton és standard kivitelben.

FÉRFI-zokni valódi angol cérnából, sima és mintás. — Sportharisnya és stucni, tiszta zefirgyapjuból.

GYERMEK-harisnya és háromnegyedes zokni, sima és mintás.

Utolérhetetlen minőségben és kivitelben!

Minden pár harisnyáért garanciát vállalunk!

Kérjen bevásárlásánál csak **TRINACO**-árut!

Kapható minden szakmabeli üzletben.

LEI 34.—

FIGYELEM!

Water l-a Oxford ala Hammerle 70—80 cm. széles, méterenkint 34 lej. Lugban mosható! — Viszonteladónak megfelelő engedmény. — Senkisémmulassa el, ezt az előnyös alkalmat. — A hitelközpont tagja!

DÉPNER & ROTH Brassó, Kapu-uica.

LEI 34.—

— FELGYUJTOTTAK BOSSZUBÓL AZ ERDŐT. Temesvárról jelentik: A krassóme-gyei Tárnava és Secul község között elterü-lő nagyterjedésű erdőség kigyulladt s je-lenleg hatalmas lángtengerben áll. A szom-szédos községek kivezényelt lakossága meg-feszített munkával dolgozik, fák kidöntésé-vel, árkok ásásával próbálja megakadályozni a tűz továbbterjedését, de a lángtenger, mely valószínűleg bosszu műve, feltartóztatlan mohósággal terjed. Az erdő a Resita művek tulajdona és valószínűleg látszik, hogy a tüzet elbocsátott munkások vetették az er-dőbe. A kár, bár még a tűz tovább dühöng, eddig is óriási.

— AZ ERDÉLYI MINISZTER TORDAN. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt hét végén Tordára érkezett dr. Pop Valér erdélyi mi-niszter, aki a prefektus vezetésével melletti be-járja Torda-arányos megye területét is, hogy meghallgassa a lakosság panaszait. A mi-niszter megvizsgálta a közhivatalok, hatósá-gok működését, a közigazgatás menetét. Aztán résztvett egy tisztelőtérre a prefekturán rendezett ünnepi ebéden, amely után fogadta a tordai egyházak, hivatalok, hatóságok, egyetlek, közigazdasági és kulturális intézmé-nyek képviselőit eleje járult küldöttsége-ket. A miniszter kijelentette, hogy minden erejével a vármegye közállapotainak és az itteni életviszonyok minden lehető módon való megjavításán fáradozik és ígéretet tett arra, hogy az eleje terjesztett panaszokat tőle tel-hetileg orvosolni fogja, illetve közre fog mű-ködni azok orvoslásában.

— UJABB LETARTÓZTATÁSOK A NAGYVÁRADAI FEKETESZESZ-UGYBEN. Tudósítónk jelenti: Dr. Löblé László és Hit-ter József letartóztatása után ma újabb négy gyanúsított őrizetbevételeztél rendelte el a vizsgálóbíró. Letartóztatták Halmay Andor szállítót, Weisz Simon kereskedőt, Klein Je-nő főgépészt és Ornstein Béla belényesi szesz-gyárost, az ottani „Mercur Roman” igazga-tóját. Valamennyiüket szuronyos őr kísérte le a fogházba, ahol külön cellákban helyez-ték el őket. Értésülésünk szerint a vizsgálat még korántsem fejeződött be és újabb elfo-gatások várhatók.

— EGY LEKÉSZ ÖNGYILKOSSÁGA. A napokban az estéli órákban a tordai „New-York” vendéglő éttermében Dragomér János csertesi gör. kath. lelkész öngyilkossági szán-dékkal egy késsel átvágta a nyakát. A súlyo-san megsebesült lelkészt azonnal beszállították a kórházba. Bár nagyon sok vért vesz-tett és sebesülése rendkívül komoly és ve-szedelmes, az orvosok remélik, hogy meg-menethetik az életnek. Az öngyilkosság okát, miután az öngyilkost még kihallgatni nem lehetett, ezidőre még homály fedi.

Olvásóink szíves figyelmét felhívjuk, hogy irodalmi rovatunkban feltüntetett könyvek a Brassói Lapok könyvtárában megrendelhetők.

— VONATELGAZOLÁS TORDAN. Tudó-sítónk jelenti: Nehány nappal ezelőtt a Tor-da-arányosgyéresi vonalon halálos kimenete-lű elgázolás történt. Simó Lina asszony a tor-dai vasúti állomás közelében át akart halad-ni a síneken és nem vette észre a Gyéres fe-lé haladó vonatot. A vonat elütötte és bor-zalmasan összeroncolt az asszonyt, aki azonnal kiszenvedett. A vizsgálat megin-dult.

Merénylet készült a Genfben utazó magyar delegáció ellen

Bécsben újra lefogták Budai Kál-mánt, a bécsi magyar követség revolveres merénylőjét

A lőszerezéssel alaposan felszerelt politikai kalandor állítólag a Genfben utazó magyar delegáció ellen készült

Bécs, szeptember hó 1. Veszedelemes politikai kalandort tett egy időre ismét ártalmatlanná a bécsi rendőrség, amikor Budai Kálmán dr. ma-gyar alattvalót az osztrák fővárosban el-fogta és átadta az ügyészségnek. Budai dr nem első ízben adott munkát a bécsi ha-tóságoknak. Tavalyelőtt szeptemberben a bécsi magyar követségen revolveres tá-madást intézett Ziegler Vilmos sajtóattá-cs ellen, aki súlyosan meg is sebesült a merénylet alkalmával. Budait ekkor több hónapi börtönbüntetésre ítélték és kisza-

badulása után kiutasították.

A bécsi rendőrség detektívjei néhány nappal ezelőtt megtudták, hogy Budai is-mét visszatért a szász fenyegetőzések, hogy a Genfben utazó magyar delegáció tagjai le-lővi. Gondos nyomozás után Budait si-került elfogni. Kihallgatása alkalmával revolvert és tekintélyes mennyiségű lő-szert találtak a zsebeiben. A bécsi rendő-rség az elszánt politikai kalandort nyilvá-nos erőszak, életveszélyes fenyegetés és tiltott fegyverviselés miatt átadta az ügyészségnek.

A nemzeti kisebbségek kongresszusa befejezte tanácskozásait

A kisebbségek elnyomását célzó törekvés nagyobb, mint valaha, pedig Európa békéje a kisebbségi jogok betartásától függ

Genf, szeptember hó 1.

Az európai nemzeti kisebbségek kon-gresszusa tegnap, hétfőn befejezte tanács-kozásait s azoknak eredményét a követ-kező határozatban foglalta össze:

Az európai államok szervezett nemzeti kisebbségeinek hetedik kongresszusa tudomásul vette az egyes államok határain belül élő népcsoportok helyzetéről szóló jelentéseket. Annak a mélyseges benyo-másnak hatása alatt, amelyet ezek a je-lentések gyakoroltak, a kongresszus meg-állítja a következőket:

1. Ugy a kisebbségvédelemre kötele-zett államokban, mint azokban, ame-lyeknek ilyen kötelezettségük nincsen, még mindig hiányzik a nemzetiségi probléma iránt való megértés.
2. Az egyes kormányok a más nem-zetiségű állampolgárok alkotmányos uton és népjogilag megállapított jogait semmibe veszik.
3. Jóformán sehoh sincs meg az ál-lampolgárok törvényelőtti egyenlősége és kulturális szabadsága.
4. Még az állampolgári jog is leg-több államban rendezetlen.
5. A nemzetiségeket a közélet minden terén elnyomják és megkínálják, a ki-

sebbségi néptömegek beolvasztását cél-zó asszimilációs törekvések pedig sok-kal erősebbek mint valaha.

6. Egyes országokban a kisebbségi állampolgárok élete és vagyona ellen rendőri és katonai üldözések folyik, ám-bár az üldözés általános szörnyűködést vált ki.

Ezek megállapítása után a kisebbségi kongresszus határozata még leszögezi, hogy a korábbi kisebbségi kongresszusok már rámutattak arra, hogy Európa bé-kéje a kisebbségi jogok betartásától függ. Eppen ezért a Népszövetségnek leg-fontosabb feladata lenne a kisebbségi jogvédelem rendszerének tökéletesebb kiépítése. Ezzel kapcsolatban a hetedik kisebbségi kongresszus kénytelen megál-lapítani, hogy az élet és vagyon ellen in-tézetett igen súlyos támadások ügyében a Népszövetséghez benyújtott panaszirato-kat olyan módon kezelik, hogy az érde-kelteknek a Nemzetek Szövetségébe ve-tett bizalmát megintatja. Erre való te-kintettel a kongresszus elnöksége megbí-zást kap arra, hogy a Népszövetség előtt fejtsék ki a helyzet súlyosságát és követel-jék, hogy a kisebbségi beadványokat az eddigi módszertől eltérően kezeljék.

Antineuralgic
DR. NANU MUSCEL
az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén, idegzsákák stb. ellen. Csakis eredeti csomagolásban árú-sítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellá-tott 2 kapszula (os-tjában) van.
Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Szf 17171

A modern nő

egyik legfontosabb problémája, hogy egyrészt milyen módon tegyen szert arányos testalkatra, s általában edzett, egészséges, a férfiakéval versenyezni tudó szervezetre, másrészt hogyan tudja megőrizni testének fiatalos rugé-konyaságát. Ez a magyarázata annak, hogy az utolsó tíz esztendőben soha el-nem képzelt mértékben megszorodott azoknak a száma, akik rendszeres tor-nával igyekeznek fentieket elérni, fel-használva az ebben az irányban kiala-kult különböző módszereket. Ugyan-csak érthetővé válik ezek után az is, hogy a világ minden nyelvén rengeteg könyv jelenik meg a modern testápol-lásról. A magyar nyelven erről a tárgyról megjelent művek közül messze ki-emelkedik dr. Madzsar Józsefné: *A női testkultúra új útjai* cím alatt meg-jelent nagyszabású könyve, mely több mint 200 oldalon felel meg ennek a témakörnek úgy az elméleti, mint a gyakorlati részét. A gyakorlati részben nagyrészt a világhírű Mensendieck asz-szony utmutatásai alapján egészen rész-letes és megfelelő ábrákkal megmagya-rázott oktatást nyújt a házitornáról az elméleti rész a fejezet-címeiből kiemel-jük a következőket: Az egészség és a szépség-kötelesség. A kultúra hatása a testre. Az emberi test tökéletlenségei. Miért kell speciális női testnevelés. A gyermeknevelés és torna. Színtéség a leány-nevelésben. A test-kultúra mód-szere. Légzőtorna és bőrápolás stb. stb. A kitűnő munka 2-ik bővített kiadásá 119 szöveg ábrával és 36 fénykép-re-produkcióval jelent meg. Ára 170 lej. Póztán is megrendelhető a Brassói La-pok Könyvtárában.

★ BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Binder Richard, az összes gyógytudományok tudora, a tüdőbetegségek szakorvosa közli, hogy rendeléseit, Brassó, Buzsator 2. szám alatt, szeptember hó elsőjével megkezdi. Szakorvo-si kiképzését elsőrangú klinikákon: Ham-burgban, Bauer professzornál és Hannover-ben, Ziegler professzornál nyerte. Röntgen diagnosztika. Rendelés naponként, vasár- és ünnepnapok kivételével d. u. 2—fél 5-ig.

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin

Benáresz, a hinduk szent városa

Eszerint Benáresz a hindu vallási élet központja. Sohasem nevezték ki a hindu-izmus székvárosának, mint ahogy Rómát a kereszténység metropoliszává tették: a hindu vallásrendszernek nincsen intézmé-nyes hierarchiája, nincs vallási feje; mi-dent az évezredek hagyományok pótol-nak. Am e látszólagos szervezethez nem gyöngéje, hanem legnagyobb össze-tartó ereje a hindu vallásközösségnek. Meri a hagyományok szentek és megvál-toztathatatlank; és nem lévén központi felsőbbiség, senki sem léphet fel hatalmi szóval, hogy a hinduizmus sok évezredek rendszerén változtathasson. A hagyomány a megszokás — Daszter — istenséggé szerezte és a hindu vallás ezen a meg-dönthetetlen alapon épült fel.

Benáresz multja az évezredek ködében vész el. Senki meg nem mondhatja, mi-kor, hogyan keletkezett, mióta szent vá-rosa a hinduságnak. Már a Mahábháratá mint ősi szent helyet, tirt-hát, emlegeti. Es hiába építette fel a Gangá partján nagy mecsetét Aurángzeb nagymogul, a hinduk kérelmetlenül üldözték, hiába épültek fel az újabb időkben a keresz-tény felekezetek templomai a szent város szegélyén — Benáresz megmaradt annak, ami emberemlékezet óta volt: a 216 millió nyi hinduság páratlanul szent helyének, amely felé minden hívő legforróbb vá-gyakozása irányul.

Mintán Benáresz a Gangának közön-heti szent mivoltát, mi sem természet-sebb, hogy a folyópart hírdeti legjobban, mit jelent Benáresz a hinduságnak. —

Nagyszerű élmény, értékes tanulmány végighajózni a város vízparti frontja előtt. Erre a célra kis bárkák szolgálnak, amelyeknek lapos tetejére létrán kell felkapaszkodni. A deszkázott fedélzetet alacsony korlát veszi körül, s tekintettel az idegenekre, kényelmes fonott karszé-kek teszik a járművet uszó páholyhoz ha-sonlóvá. Páholy — ez a legáltalános ha-sonlat, mert amint a bárka, melyet fel-meztelen, barnabőrű evezősök lapátjai hajtanak, végigsiklik a vizen, a legmeg-lepőbb színjáték, évezredek revü párat-lanul tarka és érdekes jelenetei váltakoz-nak a néző ámuló szemei előtt.

A kiépített partot lépcsősorok szegélye-zik. E lépcsős partiképzéseket ghát-ok-nak nevezik s e szó értelme igen közel áll a magyar gát szó jelentéséhez. Az egy-más mellé sorakozó ghátoknak különböző neveket adtak, Tulszi-Ghát, Rádzsa-Ghát, Rám-Ghát, Prahlád-Ghát, stb. A ghátok tetején templomok, szentélyek, paloták, és zarándokutak épültek és a hindu architektúra sokféle stílusa, s a szikara-kötegtornyok sokasága, mint va-lami meglevenedett képekönv szolgál-tatják a legpompásabb tanulmányi anya-got az ilyesmi iránt érdeklődőknek. India hindu maharádzsái palotáit és zarándokházakat építettek a ghátokhoz, hogy a nagyobb ünnepeket maguk is ájtatos alattvalóik is Benáreszben tölthessék. Az India különböző vidékeiről érkező zarándokoknak is megvannak a maguk dha-ramsálái, zarándokházai, melyeket du-szga-dag hívők emeltettek számukra. Re-

mek épületek az udaipuri és a darbhanga maharádzsák palotái. Közben pedig aranyfényben csillogó kupolák vagy jel-legzetes kötegtornyok jelzik a szentnél-szentebb hindu templomok sokaságát. A Bacsrádzs-Ghát-on három díszes dzsama templom áll, följebb Hanumán szent ma-jomtemploma emelkedik, majd az itt Kédarnáth (A Hegyek Ura) néven tisztelt Siva nagy temploma, Durgá istennő szentélye, és az egész sereg más tem-plom következik. Szent pippal-fák csoportjai, ugyancsak szent fürdőmedencék, istenszobrok, fogadalmi emlékművek töltik ki a fantasztikus épületek közeit, a parthoz közelebb fűdött erkélyek, loggi-ák, nyitott oszlopok, a víz mellett vé-gig pedig nagy kerek napernyők hosszú sorai kínálnak árnyékot az ájtatos hívők-nek, akik olykor India legtávolabbi tá-jairól zarándokoltak el Benáreszbe, hogy a szent folyam vizében megtisztuljanak bűneiktől. A benáreszi ghát-or a világ legnagyobb strandfürdője — de a fürdő-zők itt nem passzióból, sportból verődnek össze, sőt azért sem, hogy magukat fürdö-ruhában mutogassák. Ez utóbbit már csak azért sem tehetik, mert — nincs für-dőruhájuk. A férfiak csupán ágyékken-dőre vetkőzve szállnak a szent folyó vizé-be, míg a nők teljesen felöltözve veszik ájtatos fürdőjüket. Könnyű fehér lepelbe burkolózva lépnek a vízbe, mikor aztán kiszállnak a fürdőből, oly decens és oly ügyes módon cserélik fel áztatott kötöttü-keket a magukkal hozott száraz lepellet, hogy nyulának barna testük egy pillanat-ra sem marad fűdőtlenül. Kivételt ez alól csak az élemedett némberek mutatnak, ezek kevésbé ügyelnek az illendőség szigorú szabályaira és derékig is láttatják „ci devant” bájjaik kevésbé szivderítő titkait. Ami szintén bizonyossága annak, hogy a keleti ember gondolkodásmódja és magatartása éppen ellenkezője a nyugatiénak.

A ghátok lépcsőin meditáló hívők ül-

dögélnek néma elmertülésben, majd ve-zeklők csoportja tűnik fel. A tetőtől tal-pig fehér hamuval bekenett testü ösztövé-r alakok fejét bozontos szakáll és kontyba kötött hajkorona ékesíti. Némelyikük ki-csavart tagokkal ül szent elmélyedésé-ben, mások kis kerekkel ellátott és hosszú szegekkel kiver deszkanyoszolyán pihennek, láthatólag oly elégedett hangu-latban, mintha hegyes szögek helyett lágy kereveten hevernének. Sárga köt-tőbe öltözött szvámi-k (hindu szerzetes-ek), gószatn-ok (vallási tanítómesterek), félmeztelen vagy csaknem egészen mez-te len szádhú-k (szentek), zsákruhába öltö-zött vezeklők seregei járnak-kelnek, vagy ülnek a lépcsősorokon, miután szent fürdésükkel elkészültek. Közben szent te-henek és bikák tarkafoltos formái tűnnek fel, szabadon csatangolnak a parton s a hívők szeretettel simogatják meg homlo-kukat.

Szeptember 6.-án és 20.-án

250.000, 100.000, 50.000 lejes fő-nyereményeket húzzák ki a Ko-lozsvári Mentő Sorsjáték negyedik és ötödik húzásán. 100 vagy 50 lejes sorsjeggyel már a közeli na-pokban gazdag ember lehet. Min-den sorsjegy résztvesz az összes húzásokon. Főnyeremény 1.000.000 lej. Sorsjegyek mindenütt kapha-tók, postán is megrendelhetők 19 lej portóköltés hozzáadásával.

Főbizományos: Derzsy Géza Str. de Mijloc 163 Brassóban. — B. Saharovic Str. Sf. Apostoli 28 Bukarestben. Központi Sorsjegy Iroda Cluj, Strada Memorandului 16.

Lipót Szalvator: Azért kéretem, hogy cáfolják meg amerikai házasságom hírét...

I. Károly román király sógora és IV. Károly volt magyar király öccse nem beszél politikáról, de ha Ottó visszatérne Magyarországra... és szövetséget kötne Károly királlyal... Addig megmarad Grosz ur üzletfelének, a rádió-szakmában

Bukarest, szeptember 1.

— Halló!... a B. L. szerkesztőse?... itt Grósz Jenő beszél a Bulevardul Mária 48 szám alól...

— Mi tetszik, Grósz ur?

— Akarnak az urak egy szenzációs intervjút?

— Miről van szó?

— Itt van nálam Lipót Szalvator főherceg, aki kivételesen hajlandó nyilatkozni a sajtónak. Én szerkesztő urat ajánlotam a császári fenségnek, aki a lakáson már várja is a szerkesztő urat...

— Köszönöm Grósz ur, öt percen belül ott vagyok!... De mondja csak, Grósz ur, nem viccel maga? Mit keres magánál a főherceg?...

— Kérem! A főherceg a vendégem! Régi üzletfelem!...

— Rendben van Grósz ur. Öt percen belül magánál vagyok. A viszont látásra Grósz ur...

A FŐHERCEG „AMERIKAI HÁZASSÁGA”

Az autótaxi maximális városi sebességgel rohan a Bulevardul Maria felé. Alig van annyi időm, hogy mindazt, amit a császári fenségről tudok, felelevenítsem magamban.

Tehát nézzük csak

Lipót Szalvator főherceg bátyja Habsburg Anton főhercegné, aki Ileana román királyi főhercegnőt feleségül vette. Szalvator főherceg tehát sógora I. Károly királynak, ezenkívül unokaöccse volt a Monarchia utolsó császáranak és királyának, IV. Károlynak...

A főhercegről azt a hírt közölték a lapok, hogy Bécsből Amerikába utazott, hogy ott egy gazdag amerikai hölgyet elvegyen feleségül. Ezzel kapcsolatosan megemlítették a lapok, főleg az osztrák „Die Stunde”, hogy a hölgy, akit a császári fenség el akar venni feleségül, idősebb, mint a főherceg, de mély vonzalom van közöttük, ami akkor fejlődött ki, amikor a főherceg hosszabb ideig az Egyesült Államokban tartózkodott...

Az autótaxi stoppol. Egyemeletes ház, nem nagy méretű, az udvaron motorkecskék, beljebb valami műszaki iroda és raktár, Grósz ur vállalata.

Néhány perc és Grósz ur bejelent, hogy a főherceg kéret.

Rendes polgári bemutatkozás, semmi szertartásosság. Kis kerek dohányzóasztal, az egyik sarokban íróasztal, telefon...

A főherceg: Köszönöm, hogy szíves volt befáradni. Azért kéretem szerkesztő urat, hogy cáfolja meg azokat a híreket, melyek személyemmel kapcsolatosan megjelentek egyes osztrák és magyar lapokban.

En: Az amerikai házasságról van szó?

A főherceg: Arról. Amint látja, itt vagyok Bukarestben és nem Amerikában. Irja meg kérem, hogy egyelőre nem szándéksom megköszönni. Különösen nem szándéksom érdekházasságot kötni!

NEM ÉRDEKELNEK A DOLLÁRMILLIÓK

En: Szóval az amerikai dollármilliók?...

A főherceg: Nem érdekelnék. Ha a véletlen összehozna egy szegény hölgyet, akit el akarnék venni feleségül, épp úgy elvenném, mintha gazdag volna. Ezt írja meg kérem. És írja meg azt is, hogy karsonyig szó sem lehet arról, hogy kimenjek Amerikába, de akkor sem a dollármilliókért fogok kimenni!...

A kerek asztalnál ülünk négyen: a császári fenség és személyi titkára, Grósz ur és én. Feketét szívcsömlünk és cigaretázunk. Még el sem szívtuk az egyiket, a császári fenség már a másikat kínálja felénk.

Kis pauza.

Lipót Szalvator főherceg 35 éves, köztépmas és középsúlyú, egyenes tartású, arca hosszukás, szőke és ritka hajszálra fésülve, úgy, hogy a homlok magasra töle, kékes-szürke szemek és kis barsonyos tőle. Nem tipikus Habsburg arca, az arc sem egészen az, mégis nagy hasonlatosság közté és a boldogult IV. Károly császár és király között.

En: Ha nem tévedek, császári fenség, ez házassági hír egy kicsit korai is?

A főherceg: Ön a válasomra gondol? Nos, a válasom már egy év óta befejezett ény. Feleségem Vladimir Nikolics horvát

bán leánya volt és ebből a házasságból köztársasági Ausztriában lakik és rokona Ottó főhercegné...

En: Megérttem, Grósz ur.

A JELEN

A főherceg: Károly király nemcsak kiváló uralkodó, de nagyszerű ember is. Igazi európeér, közvetlen és jóindulatu mindenkiel szemben akivel csak érintkezik. Mindössze két izben volt szerencsém öfelségéhez, öcsém esküvőjén és most, amikor kegyes volt engem fogadni. De igazán végtelenül nagyra becsülöm öfelségét.

En: Valamit Ileana főhercegnőről és Anton főhercegről?

A főherceg: Ah, ők boldogok! Sógornőmet alig ismerem, hiszen az esküvő után nyomban elutaztak Németországba, majd Angliába, de rövid találkozásunk alatt is meggyőződhettem arról, hogy öcsém jól választott.

En: Még egy kérdést, császári fenség?

A főherceg: De nem politika?

En: Hogyan helyezkedett el császári fenséged az osztrák társadalomban?

A főherceg: Látja, ez megint olyan kérdés, amelyre nem szívesen válaszolok.

En: Akkor hagyjuk, császári fenség. (Kis szünet.) Milyen érdekes impressziók vannak I. Ferenc József császárról?

A KIRÁLY ASZTALÁNÁL

En: Mióta tartózkodik a főherceg a román fővárosban?

A titkár: A császári fenség pénteken érkezett Romániába. Szombaton kihallgatáson volt Károly király öfelségénél, aki ebédre is meghívta. Vasárnap részt vett a Parcul Carol kiállításán, ahol — bár inkognitóban jelent meg a főherceg, — a rendezőség ünnepélyesen fogadta. Öfelségét nagyon érdeklik a műszaki dolgok.

En: Ha megengedi fenség, néhány kérdést intéznék...

A főherceg: Csak politikáról ne... A politikát nem szeretem.

En: Mégis?

A főherceg: Hát... ha annyira ragaszkodnak hozzá... mondjuk, ha Ottó visszatérne Magyarországra... és szövetséget kötne Károly királlyal...

A titkár: Kérem, ezt a főherceg csak önnök mondja, ezt nem szánja a nyilvánosságnak. Tudja kérem, nagyon hálátlan dolog politikáról beszélni és kényes is...

Grósz ur: Ne felejtse el, hogy a főherceg ur (így mondja: főherceg ur!) — a

A Károlyi-kormány elvben elvetette a munkanélküli segélyt

Megszüntetik a városi főispánságokat és a kerületi főkapitányságokat Holnap döntenek az új adókról

Budapest, szeptember 1.

A Károlyi-kormány, a szükséges tájékoztató után, teljes erővel fogott hozzá a pénzügyi helyzet szanálásához. Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter ma fontos tanácskozást folytatott a belügyi adminisztráció egyszerűsítésére és megindultak a tárgyalások a főispánságok összevonására is, ami, hír szerint, oly módon fog megtörténni, hogy a városok elvesztik külön főispánságaikat és a csonka vármegyéket még jobban összevonják. Valószínűleg megszüntetik a kerületi főkapitányságokat is.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter tanácskozott a szakszervezetek megbízottjaival, akik munkanélküli segélyt kívántak. Ernszt kijelentette, hogy elvi okok miatt munkanélküli segélyt nem adhat.

A „Magyarország” értesülése szerint az Országos Társadalombiztosítónál nagyszabású személyi változások következnek be. Több igazgatói és aligazgatói állást törölnek.

A tervbe vett új adórendeleteket a kormány a holnapi minisztertanácsra fogja tárgyalni.

A tordai rémdráma a bíróság előtt

Életfogytiglani fogházat kaptak a husvéti vérfürdő főrendezői

Torda városa fellelegzett az ítélet hallatára

Torda, szeptember 1.

Ez év husvét szombatján a kora estéli órákban Torda város újtordai részében, kegyetlen gyilkosság történt, amely az éppen a husvétünnepre készülő lakosság kedélyét mélyen felkavarta. A gyilkosság tettesei az egész városban rettegést pummutiu-család férfitagjai: apa és 3 fia voltak, akik egy régi haragosukat: Tarta Vasiliet, aki abban az órában azon vendéglő előtt haladt el, amelyben a Pummutiu-család borozott, megátadta és több kézzel szurkálta megölték.

E tettükért az elmúlt héten vontak felelősségre őket a tordai törvényszék büntetőtanácsa. A tárgyalásra, amely a közönség a Somogyi-per óta nem tapasztalt nagyfokú érdeklődése mellett folyt le, a bíróság 16 tanút idézett meg.

A tárgyalás az öreg Pummutiu Joan kihallgatásával vette kezdetét, aki az ellene emelt váddal szemben megátalkodott módon tagadt. Azt is tagadta, hogy közte és a Tarta-család között régi keleti harag és gyűlölet állott volna fenn. Tagadása azonban mitsem használt, mert a tanúk mindnyájan ellene vallottak! azonkívül pedig a tárgyalási elnök felmutatott és felolvastatott egy levelet, amelyet az öreg

Pummutiu a börtönből írt a családjának, amelyben arra oktatja azt, hogy tagadjanak körműszakadtáig és csak a legkisebbik fiu, János, vállalja a tettet, aki még fiatalkoru és büntetlen előéletű, tehát a legenyhébb büntetést fogja kapni.

Utána a legidősebb fiut: ifj. Pummutiu Joant hallgatták ki, aki apjához hasonlóan szintén tagadt mindent. A véres tettet öccsére: Gyulára igyekezett áthárítani, míg saját személyét illetően folyto-

A főherceg: Sok kellemes emlékem császári nagybátyámról. A legkedvesebbek ezek között ez: Még gyerek voltam, emlékszem, amikor a császár éppen egy parádét nézett végig Schönbrunnban. És egy kis fényképezőgéppel a kezemen oda mentem a császárhoz és azt mondtam, hogy szeretném lefényképezni. A császár előbb össze huzta a szemöldökét, nagyon megijedtem, mert tudtam, hogy nagyon szigorú. Aztán elszállt a félelem, mert a császár mosolyogni kezdett, kilépett a parádét szemlélő tisztikarból és oda állott eléem, hogy fényképezsem le. A második nagy élményem az volt, amikor a császár, majdnem közvetlenül halála előtt családi tanácsot hívott egybe. Az egész nem tartott tovább öt percnél, de ezt az öt percet nem lehet elfelejteni. A császár ezen a családi tanácson a szó legnemesebb és legmagasztosabb értelmében — császár volt!...

A VASKORONARENDTŐL — A RÁDIÓ-ÜZLETIG.

En: És a megboldogult IV Károly?

A főherceg: Ő is nagyszerű ember volt. Közvetlen, amellet parancsoló is. Róla az utolsó benyomásom az maradt, amikor az olasz fronton, ahol mint tűzér hadnagy teljesítettem katonai szolgálatot, mellemre tűzte a vaskoronarendet...

A beszélgetésnek ezzel vége is szakadt. A főherceg ismételtén meg kért arra, hogy a B. L. cáfolja meg amerikai házasságának hírét, majd elmondta, hogy komoly üzleti programmal jött a román fővárosba, ahol még pár napig marad, aztán visszautazik Bécsbe, majd Angliába megy, ahol meg akar tanulni repülőgépet vezetni, ugyanott, ahol Anton főherceg, a testvéröccse is megtanult...

Ime a főherceg, aki nem gondol az amerikai dollármilliókra, hanem komoly üzletekkel foglalkozik és így került el Bukarestbe, ahol — üzlet-üzlet — négy nap óta Grósz urnak a vendége minden délelben, kivéve, amikor a király asztalánál ül...

Pogány Marcell.

nosan ártatlanságát hangoztatta ilyen szavakkal: „Nagyon beteg voltam akkor, szinte alva jártam, nem emlékszem semmire!”

A kihallgatott tanúk között a legnagyobb érdekfeszítést a meggyilkolt özvegy Tarta Vazulné keltette, aki egy 40 év körüli, még ma is csinosnak mondható asszony. Hír szerint a Pummutiu és Tarta-család közötti ádáz ellenségeskedésnek az ő személye volt az okozója, mert a Pummutiu-család fiatalabb tagjai nagyban csapták a szelet az asszonynak.

A tárgyalás 3 napig tartott. Szombaton délután került sor az ítéletre. A bíróság a vád és védelem meghallgatása után a hallgatóság feszült figyelmével meghozta ítéletét, amellyel a gyilkosság tettesei közül

az öreg Pummutiu Joant és idősebbik fiát, ifj. Pummutiu Joant életfogytiglani fegyházra, a két fiatalabb Pummutiu-fiut Vasiliet és Juliu-t pedig 8—8 évi börtönbüntetésre ítélte.

Miután megrögzött gonosztevő családról van szó, amely állandó rettegésben tartotta egy egész városrészt lakosságát és amelynek tagjai lelket részben még több gyilkosság bűntette terhelte, az ítélet általános megnyugvást keltett az egész városban, amelynek lakossága úgy érzi, mintha egy nagy lidércnyomás alól szabadult volna fel.

— GANDHI MÉGIS CSAK USZÓNADRÁGOSAN MEGY. Londonból jelenti: Gandhi végre hajóra ült, hogy résztvegyen a londoni kerekasztalkonferencián és ahogy előre megmondotta, csak egy kis uszónadrág-félében és fehér burnuszban, hívei virágfüzérekkel borítottan, indult utnak. Mig egyfelől lelkesen éljeneztek, ellenségei hangos tüntetést rendeztek a hajó indulása előtt ellene. Most, mint jelentik, Gandhi a hajón a legjobb hangulatban van, utitársaival cseveg, a gyerekekkel játszik, a kapitányt tréfál. Fent, a hajó fedélzetén alszik, a nap legnagyobb részét imával és fohászokkal tölti. Néhány napig, míg vihar volt a tengeren és mindenki rosszul élt, panaszkodott Mahatma Gandhi derűsen állt, egészségesen, nyugodtan a hajó fedélzetén.

Telefon. 518. „Modern Mozdó” BRASSÓ.

MA, KEDDEN BEMUTATJA. PREMIERE!

Lil Dagover, Lyen Deyers, Igo Sym, Felix Bressart, Szöregy Gyula és Maria Forescu, kiváló művészek első német beszélő és éneklő super slagerét

„Zu jedem kommt einmal die Liebe” (A RÉGI DAL)

Magyar feliratok! A csoda Western Electric beszélőgépen.

Jön: „GROCK” világcsoda.

Katasztrófális felhőszakadás volt a Dunántúlon és az Alföld fölött

Kiskőrösön diónagyságu jégdarabok verték le a szőlőtermést

Budapest, szeptember 1.

A Dunántúl és az Alföld fölött hétfőn borzalmas vihar tombolt, rengeteg kárt okozva a városok épületeiben és különösen a bortermő vidékek szőlőiben.

Kiskőrösön diónagyságu jégdarabok hullottak, tönkretéve a szőlőtermés legnagyobb részét. A fellegszakadás miatt elkezdett gyors áradás a szőlőkben a pincéket is elöntötte. Szekszárdon a szőlőhegyekről lezuhanó áradat 10 perc alatt elöntötte az utcákat,

vízzel töltve meg csaknem az összes pincéket. A hatóságok rendőroket és tűzoltókat vezényeltek ki az omlásnak indult házak alátámasztására és a lakosság biztonságba való helyezésére.

Szegeden is óriási riadalmat okozott a jégesővel kevert felhőszakadás. A pincéket és a mélyen fekvő lakásokat itt is annyira elárasztotta a víz, hogy

a tűzoltók gőzszivattyúval vonultak ki a mentési munkálatokhoz. A jégeső a homoki szőlőben végzett súlyos pusztítást.

Kilökték maguk közül a vasutasok Thomas gyarmatügyi minisztert,

aki tizenegy éves kora óta társuk volt

„Gyáva gazember lennék — írja a munkásminiszter — ha elhagynám a tárcámot, amelyet a nemzeti katasztrófa idején vállaltam”

London, szeptember 1.

Az angol kormányváltozásnak újabb kinos szenzációja van. Tudvalevő, hogy a lemondott munkáspárti minisztérium tagjai közül MacDonald, Snowden és Lord Sankeyn kívül Thomas gyarmatügyi miniszter is bentmaradt a kormányban, aki a vasutak szakszervezetének elnöke.

MacDonald kizárása után most Thomas ellen fordultak munkástársai. A gyarmatügyi miniszter tegnap levelet kapott a vasutasok szakszervezetétől, amely felszólítja, hogy haladéktalanul mondjon le. Thomas a vasutasok kívánságát visszautasította és válaszában

levelében azt írta nekik, hogy gyáva gazember lenne, ha megválna tárcájától, amelyet a nemzeti katasztrófa idején vállalt. Ezért inkább lemond a vasutasok szakszervezetének főtítkári állásáról, mert kerülni akarja a harcot a szervezetben.

Végül hangoztatja Thomas, hogy a szakszervezetekből való visszavonulása életének legkeservebb lépése lesz, mert tizenegy éves kora óta mozdonytisztítóként, majd mozdonyvezetőként működött és később is, mint a szakszervezetek főtítkára, mindig vasutasok között élt. A Thomas-affér hasonló szenzációt keltett, mint MacDonald kizárása.

Jaj, az a konkordátum!

Elkezdődött a szatmárvidéki magyarok harca — magyarságukért

A tanfelügyelő a konkordátumra hivatkozik, Fiedler püspök: „Ebbe én nem szólhatok bele”

Szatmár, szeptember 1.

Szatmár város kiakarja lakoltatni a közel 100 éves római katolikus iskolát az egyik tulajdonát képező épületből. Az épület az állami ovoda céljaira kellene. A római katolikus iskola magyar nyelvű volt, az állami ovodában a román nyelvet tiltogatják el a magyar gyermekekben. A város ideiglenes tanácsa arra hivatkozik, hogy a konkordátum alapján ehhez joga van.

Jaj, az a konkordátum!

Más eset, Kálmánd község katolikusai magyarul beszélnek és magyarnak vallják magukat. Magyarul beszélnek és magyaroknak vallják magukat a püspöki aulában is, ahova elkeseredetten vezettek küldöttiséget Fiedler István püspök elé.

Pop Darin tanfelügyelő ugyanis már napokkal ezelőtt figyelmeztette a kálmándiakat, hogy

az állam felekezeti iskolájukat, amelynek katolikus jellegét nem lehet elvitatni, sváb iskolának nyilvánította

és ennek következtében a tulbuzgó tanfelügyelő szerint ebben az elemi iskolában a tanítás nyelve csak a német, vagy a román lehet.

— Csak az igazságot kérjük — mondták — mert

mi nem akarjuk gyermekeinket más nyelven taníttatni. Mi hívek akarunk lenni édes magyar anyanyelvünkhöz...

A kálmádi magyarok, sorsuk szomorú számkivetettjei, akiket az életkörülmények a szatmár-nagykárolyi siklásra vetettek, könnyes szemmel mondták, hogy az állam exponensei a konkordátumra való hivatkozással csak római katolikus iskolákra vetették a szemüket.

A többi felekezetek iskoláit nem bántják. A reformátusoknak szabad magyar anyanyelvüket használniuk, csak nekünk tiltatik meg. Csak mi vagyunk az indexen... Csak ellenünk dolgoznak... és a konkordátumra hivatkoznak... Kérjük szépen, a krisztusi sir tisztaságára kérjük: változtassák meg a konkordátumnak a magyarokra nézve hátrányos szakaszait...

A szó elrepül, a szemekben izzik a fájdalom, a jogfeladás rettenetes érzése és a püspök a következőket mondta:

— Fiaim, menjek haza. Vessék ki agyukból a gondolatát is annak, hogy ott hagyják az Anyaszentegyházat, amely évszázadokon át megőrizte a legszentebb krisztusi igazságokat... Ilyenre gondolni se merjenek!...

— Az iskolák ügyében semmi pozitívumot bele semmiképpen sem... Ennek érdekében én semmit sem tehetek... Ez ügyben és nektek semmilyen ígéretet sem teszek!

Könnybelábadt szemmel mentek haza a kálmándi magyarok.

Jaj az a konkordátum!

Interview Marguerite Hoare

asszonnyal, a kiváló londoni specialistával

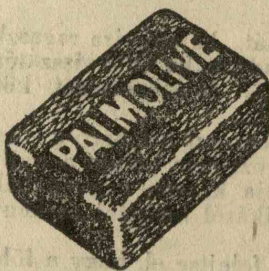
„A legteljesebb bizalommal ajánlom a Palmolive szappan használatát, mert tudom, hogy az oliva és pálmaolajból készül”

Marguerite Hoare

19, South Molton Street, London

Mi csodibb a friss és természetes rózsás arcbőrnél? Nem a fiatalág minden bájja sugározza arca?

Vezérképviselő Románia számára:

MAX GRUNDHAND, Strada Eroului, 1 — Bukarest — Tel. 335/45

Sport

A román válogatott újabb nagyszerű győzelme az északi turán

Románia — Danzig válogatott 5:1 (1:0)

Danzig, szeptember 1.

Beszámoltunk idejében arról a két nagyszerű győzelemről, melyet a román válogatott footballcsapat előbb Lengyelország, majd Litvánia válogatottjai felett aratott. A tura harmadik állomása Danzig volt, ahol a román csapat, mint az „északi liga” válogatottja vette fel a küzdelmet Danzig reprezentánsai ellen.

Az eredmény egy újabb ragyogó etapp a román footballsport most kibontakozó sikersorozatában. Négyezer főnyi, Danzigban rekordszámúba menő közönség előtt ragyogó játékot mutatott a győztes együttes. A gólok közül Szepe három, Bodola kettőt rugott. További két góltól a bírói ítélet fosztotta meg a román csapatot.

A közönség lelkes ünneplésben részesítette a győztes együttest, mely különösen a második félidőben pompás technikával és nagy lendülettel játszott.

↓ Finnország — Svédország 104:76. Stockholm-ból jelentik A két nemzet között lefolyt atlétikai versenyt a finnek hatalmas pontarányával megnyerték. Az atlétikai viadalnak huszonegyezer néző volt a tanuja.

↓ A spanyolok kikaptak Lipcsében. Lipcséből jelentik: Madrid válogatott csapata, mely legutóbb Berlinben szép győzelmet aratott, a Wacker és VfB kombinált csapatától 3:2 (1:0) gólarányú vereséget szenvedett.

Taris zokogott a parton...

Igy szólt az első távirati híradás: Taris a francia uszójainak csak negyediknek érkezett be az 1500 méteres gyorsuszásban, kimászott a vízből és zokogott. A párisi uszójainkságokon és általában az olyan sportversenyeken, ahol több nemzet kiküldöttjei vesznek részt, milyen furcsa, már nem egyének, hanem nemzetek versenyeznek. Trikolorok lendülnek a magasba a győzelmek kapcsán, népek vidulnak fel és népek borulnak gyászba.

Taris is ezt sirathatta valószínűleg. Így szólt a távirat.

Ma azt olvasom, hogy mialatt Halasyt, a féllábu magyar bajnokot ünnepelte a tribün, Taris nem zokogott, oh nem. — Pezsgőzött a büffében és nem mutatta a szomorúságát.

Végeredményben mindegy. A könny, vagy a pezsgő, bármelyik a kettő közül a vízbe hullt dicsőség utáni keserűség enyhítésére szolgált. (Habár furcsa látvány a sportember kezében a pezsgőspohár! Inkább a könnyek...)

Csodálatos, hogy a tömegek mennyire tudnak lelkesedni, hogy valaki néhány másodperccel hamarabb, vagy később uszik le egy bizonyos távolságot. Pedig

alig tudják érzékelni ezen parányi időrészeket és csak a legpontosabb stopper órák által tudjuk számontartani.

De persze, a rekord! A rekord a fontos, azután az sem baj, ha a rekordor eszméletlenül terül el a víz partján, vagy valamely szárazföldi célnál. Halasy szegény, ő sem hallotta, amikor negyedórán át hevert a tulfeszített munkától, hogyan tombol nyolcezer ember a tribünön.

A napokban egy atlétikai versenyt néztem végig, ahol az első helyezett a hosszabb távolság lefutása után eltorzult arccal érkezett célhoz, míg az utolsó szép sétalépésben pompás kondícióban futotta le a távot. A közönség természetesen nevetett és gunyolódott. Pedig az az érzésem, hogy ennek az utolsónak volt igaza. Sport addig, amíg nem visszük túlzásba. Sport addig, amíg élvezet is egyben.

De a versenyek mai iránya, az ut amilyen a sport elindult és nagy lépésekkel halad, a rekordok útja. És babér terem a kinok után.

Agyonhajszolt világ bajnokok a célnál. És ez kezd egész természetes kép lenni. Pedig nem közeledés, hanem távolodás a sport igaz eszményeitől.

Fejes Pál.

Astra Apolló Mozgó Brassó

Mindennap délután 3—5 óráig:

NAGY MATINEE ELŐADÁSOK

A brassói Astra Mozgó igazgatósága elhatározta, hogy a mai pénzkrisis mellett is mindenkinek megadja azt a lehetőséget, hogy résztvehessen a mozilátogatásokon. Ezért 1931 szept. 1-étől, napi délutáni előadásokat tart, a következő leszállított helyárral:

Gyermekjegy 5, Rendesjegy 10, Erkély és páholy 20 lei

Bemutatásra kerülnek egy kulturális-filmek, mint mindazok a nagyjelmek, melyeknek a multban óriási sikerük volt. Ezenkívül, mint rendes pótműsor: napi híradó és vígjáték.

Az igazgatóság.

Közgazdaság

Fokozódik a gazdasági válság

Egy milliárdnál nagyobb deficittel zárult Románia vámbevételeinek félévi mérlege

Az idei deficit duplája lesz az elmúlt évi hiánynak — Egyre kevesebbet adunk el és még kevesebbet vásárolunk

Bukarest, szeptember 1.

A mezőgazdák panaszkodnak, a miniszterelnök ironizál, a pénzügyminiszter pedig gondterhesen töri a fejét azon, hogy miképpen lehetne az ország gazdasági életét megállítani a lefelé rohanás lejtőjén.

És kezdjük előlről: rosszul áll az államháztartás szénája. A gazdasági élet az első hónapjaira szóló ugynevezett félévi mérlegkimutatás jelzi hozzávetőlegesen azt, hogy az év milyen eredményekkel fog zárulni. Így van ez a magánvállalatoknál és az államnál egyaránt. És ha az állam helyzetét próbáljuk analizálni, megdöbbenéssel fogjuk tapasztalni, hogy a félévi mérlegeredmények a lehető legsúlyosabbak: a lassu bomlás jeleit festik sötét színekkel gazdasági életünk horizontjára.

Jelen közgazdászok kiszámították, hogy az államháztartás félévi mérlegének deficitje hozzávetőlegesen hét milliárd lejjelel zárult.

Tehát ennyivel lett üresebb rövid hat hónap leforgása alatt Románia 38 milliárdos büd-sége. És most rendre közlik a többi félévi mérlegadatokat, amelyekből kiragadjuk a legtragikusabbat:

A vámbevételekét, amelyeknek félévi mérlege több mint egymilliárd deficittel zárult.

A súlyosan hangzó egymilliárdos összeg mögött komoly összeomlás veszedelme lappang, amit nem lehet ironizálással lehetővé tenni...

A STABILIZÁCIÓ BARÁNYFEL- ÜÖS REMÉNYVIRÁGAI

Az államháztartás konszolidálása felé vezető út első alapkőve a **lejtéstabilizáció** volt. Tíz éven keresztül kellett harcolni, amíg meg lehetett törni az idegen tőke elleni gyűlölet kemény jégkérgét és meglehetősen nyerni a külföldi bankok garanciáját a lej értékének biztosítására. És a tíz év elég volt ahhoz, hogy a bizonytalanul hullámozó lej örvényében a biztos számítási alappal nem rendelkező romániai ipar és kereskedelem lassanként elvérezzen. Kellott a stabilizáció, de későn jött. Habár a stabilizációs kölcsönt megkötő pénzügyminiszter — a legsúlyosabb tragédiát magaután vonó késelem ellenére is — bizakodó volt, akkor amidőn a lej stabilizálási sikerült. Elég, ha a lej stabilizálása után készült első állami költségvetés egy bevezető szakaszát ragadjuk ki, amelyben Popovici Mihály akkori pénzügyminiszter reményteljesen jóslta be a jövőt:

„...ma, miután a törvényes stabilizáció mű-

veletét sikerült megvalósítani, áthidaltuk a válság kulminációs pontját...”

Majd azzal fejezte be, hogy a javuló gazdasági viszonyok mellett az államháztartás egyensulya is rendbe fog jönni.

A valóság azonban másképpen jelölte ki a számoszlopoktól duzzadó állambüdzsé kálváriás útját...

AMIT ELŐIRÁNYOZTAK — ÉS AMIT BEVETTEK

Az ipar, kereskedelem és a mezőgazdaság rohamlépésben közeledik a végső összeomlás felé, az állami költségvetésben pedig egyre nagyobb részeket üt a deficit. Mit jelent ez? Azt, hogy a múlt gyakorlatára épült számítások alapján megállapított bevételi előirányzatokat nem sikerült ténylegesen bevételezni.

Az első félév vámbevételei is ezt igazolják. Az 1930. évre szóló állami költségvetésben a kiviteli után július 31-ig befolyó vámilleté-
kekre 496 millió lej volt előirányozva. Ezzel szemben

az állam tényleges bevételei az első hét hónapban mindössze csak 219 millió lej tesznek ki.

A behozatali taksákból ugyanezen időpontra

előirányzott összegek az állami költségvetésben 2 milliárd 129 millió lejjelel szerepelnek. Ezzel szemben

a ténylegesen bevételezett összegek alig haladják meg az 1 milliárd 298 millió lejt.

A vámbevételeknek van egy ugynevezett „különböző” tétele, amelynek előirányzata 44 millió lej volt, míg a tényleges bevétel 29 millióval zárult.

Ha már most összegezzük a félévi — illetve a hétévi — mérleget

rájövünk arra, hogy 2 milliárd 669 millió lej bevételi előiránnyal szemben az állam tényleges bevétele mindössze csak 1 milliárd 546 millió lej volt.

Ilyenformán tehát július 31-én a félévi vámbevételek deficitje 1 milliárd 123 millió lej volt, ami nyilvánvalóan továbbra is meg fog maradni, úgy, hogy évvégén ez a deficit a két milliárd lejt, tehát a jelenlegi hiány dupláját is meg fogja haladni. Ez annál is biztosabb, mivel a gabonán kívül semmimű áru kivitele nem fokozódott. Az pedig tudott dolog, hogy a gabonaműveket vámentesen viszik ki az országból, úgy, hogy a gabonaelexport nem jelent az államháztartás számára tényleges vámbevételeket.

Beszél az összehasonlító statisztika

A fentebbi kimutatás azt igazolja, hogy a válság mélypontján állunk. Ha azonban egy kissé visszatekintünk a múltba, úgy hamarosan azt is kimutathatjuk, hogy egy év alatt mennyire súlyosult a külkereskedelmünk és ezzel egész gazdasági vérkeringésünk. Az összehasonlítás könnyebb áttekintéséhez hivatkozunk arra, hogy

az elmúlt év végén a vámbevételek 1 milliárd 640 millió lej deficittel zárultak.

Az évvégi mérlegegyenleg fekete zárlatáról, az alábbi statisztika tanuskodik:

Előirányzat:	Tényleges bevétel:
Kivitel: 1,200.000.000 lej,	824.000.000 lej
Behozatal: 6,000.000.000 lej,	4,817.000.000 lej
Különféle: 160.000.000 lej,	79.000.000 lej
Összesen: 7,360.000.000 lej,	5,720.000.000 lej

Az elmúlt évi kiviteli és behozatali mérleg tehát 1 milliárd 640 millió lejes deficittel

végződött. A kormánytényezők belátták, hogy a helyzet ha nem is fog javulni, de semmiesetre sem lesz rosszabb. Ettől az elvől vezettetve,

az 1931. évi költségvetésben már a deficitnek megfelelően — majdnem 30 százalékkal redukálták a bevételi előirányzatokat.

Igy fordult elő aztán, hogy az idei év kiviteli előirányzatát 1 milliárd 200 millió helyett 850 millióban, a bevételi előirányzatot pedig 6 milliárd helyett 3 milliárd 650 millióban állapították meg.

Annak ellenére tehát, hogy az előző évhez képest az idén jelentős mértékben csökkentették az előirányzatokat, az idei hiány mégis duplája az elmúlt évi deficitnek ez pedig a gazdasági élet olyan nagymérvű leromlásáról tanuskodik, amely komolyan meg kell gondolkoztassa mindazokat, akik államéletünk vezetésének felelősségé vállalkon hordják.

Két milliárd deficit margójára

Előreláthatólag a vámbevételek deficitje az évvégig két milliárd lesz. Ha hozzávesszük az elmúlt évi majdnem másfélmilliárdos deficitet ez a két év alatt három és fél milliárdot tesz ki.

És a kétmilliárdos deficit tükrében megcsillan az, amely ma mindnyájunk életét keserűvé teszi. Ez a deficit azt jelenti, hogy az idei évben a gyárak majdnem egy milliárdal kevesebbet fognak eladni külföldnek, mint az elmúlt évben, hogy kevesebb gyümölcsöt, élőállatot és más belföldi terméket exportáltak, mint az előző években. Ha kiszámítjuk azt az értéket, amelynek kiviteliéből ez az egymilliárd be kellett volna, hogy folyjon az államkasszába, akkor

arra a megdöbbentő megállapításra jutunk, hogy Románia termelői ipara és mezőgazdasága milliárdoktól esett el, mert az egymilliárd csak a kivitt áruneműek utáni vámilletéket jelenti és nem pedig magát az áru értékét, amitől a belföldi piac elesett.

És most nézzük meg az érem másik felét: a behozatalt. Ennek a vámbevételei is majdnem egymilliárdos deficittel fognak zárulni. Mit jelent ez? Hogy az elszegényedés folytán a belföldi fogyasztás megdöbbentően lecsökkent. Ez azt jelenti, hogy a külföldi gyárak annyi áruval hozták be kevesebbet az országba, mint amennyit a vámbevételei deficit arányszámai mutatnak ki.

A teljes összeomlás miatt nem vásárolunk

külföldről annyi szövetet, kávét, rizst, narancsot, gépet és egyéb külföldi árut, mint amennyit ezeltől vásároltunk. Mindenki csak a legminimálisabb szükségleteit látja el.

Kevesebbet adunk el és kevesebbet vásárolunk... Fekete statisztika ez, amely önmagától beszél...

EGY ÉV TÁVLATÁBAN...

Az idei félév vámbevételeinek deficitje duplája az elmúlt évi deficitnek. Ez az összehasonlítás azt igazolja, hogy az elmúlt év óta a gazdasági válság is kétszeresen megnövekedett.

És egy év távlatában szomorúan kell megállapítanunk, hogy a legtechnikaibb kormány sem tudta megállítani az összeomlás felé rohanó deficitet végetet. Füstbement a stabilizálás reménykedő költeménye és ellenkezőjére sültet vissza az ünnepélyes miniszeri megnyilatkozások. Amellett pedig, hogy a kereskedelem és az ipar kevesebbet ad el és vesz, mint a már szintén deficitesen végződő 1930-ban, még olyan ür támadt az államháztartásban, amit semmiféle „technikai” művelettel nem fog lehetni egyhamar kioperálni azt.

A számok és adatok reális meztelenségében nem használ a miniszteri nyilatkozat és az ünnepélyes ígért. Sürgős intézkedésre van szükség, hogy a sülyedő hajó fedélzetén, megmenthessük, ami még megmenthető. Különben elsülyedünk...

Seres Miklós.

Az osztrák külkereskedelem katasztrófális mérlege

Bécs, szeptember 1.

Ausztra júliusi kivitele Németországba 1930 júliusával szemben 30 százalékkal csökkent. A magyarországi kivitel ugyan-
ebben az időben 17 százalékkal csökkent. Ezzel ellentétben a Németországból való bevitel változatlan maradt, míg a Magyarországból való bevitel 30 százalékkal csökkent 1931 első hét hónapja alatt a Németországból való bevitel összesen 18 százalékkal, a Németországba való kivitelt 28 százalékkal kisebbített. A bevitel csökkenésének élén Magyarország áll 48 százalékkal, a kiviteli csökkenés élén Románia 50 százalékkal.

Kis közgazdasági Hírek

A pénzügyminiszter megbízta Davila kémiai professzort, hogy a cukormonopólium kérdését tanulmányozza és hogy a cukorgyárosokkal érintkezésbe lépjen. Az ország cukorgyárosait közös tanácskozásra Bukarestbe hívták.

A pénzügyminisztérium közli, hogy a gabonaelexport számlái bélyegkötelesek.

A román-olasz kereskedelmi egyezmény értelmében Románia 42 ezer vagon tengerit szállíthat ki Olaszországba.

A román-magyar kereskedelmi egyezmény a mai napon életbelép. Tudvalevő, hogy fakivitelünkre kedvező ez a szerződés, miután Magyarország nagy vámkedvezményt ad a romániai fának.

A tragikus körülmények között elhunyt Demetrescu Antal temesvári pénzügyigazgató utódjáról a pénzügyminisztérium már gondoskodott, amikor Dimitrescu Gergely helyettes pénzügyigazgatót bízta meg a pénzügyigazgatóság vezetésével.

Athénből érkező jelentés szerint, a görög vámhivatalok rendeletet kaptak a görög kormánytól, amely szerint az új román-görög kereskedelmi szerződés szeptember 1-én életbelépett. Érdekes, hogy a román kormány, értesülésünk szerint, még semmi erre vonatkozó intézkedést nem adott ki.

A legfőbb törvénykezési tanács jóváhagyta a kormánynak azt a javaslatát, amely a tojás-standardizálási törvény egyes rendelkezéseinek a módosítására vonatkozik, főleg azon célból, hogy a román export-tojás körüli visszaéléseket megszüntessék. A módosító rendeletet valószínűleg királyi dekrétummal, még a parlament összehívása előtt fogják életbeléptetni.

CÉGÜNK FENNÁLLÁSÁNAK

25 ÉVES

JUBILEUMA ALKALMÁVAL,
VEVŐINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN,
AZ EDDIGINEL IS NAGYOBB
KEDVEZMÉNYEKET NYUJTJUK!

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRESZI

BUTORGYÁR RT.

MAROSVASÁRHELY

FIÓKOK:

**BUKAREST
BRASSÓ
NAGYSZEBEN**

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
GARANTÁLT MINŐSÉG!
SZENZÁCIÓS ÁRAK!

Mit tegyek?
Mit ne tegyek?

Ha szép akarok lenni?

A nő és a férfi kozmetikája

Írta: **Dr. MEZEY KÁROLY**
kozmetikus bőrorvos

Ára 88.— lej

A TARTALOMJEGYZÉKBŐL: A szépség ápolása — A bőr szárazsága — A bőr zsírossága — A táplálkozás és anyagcsere — Pattanások — Ráncok — Vitiligo — Szepők — Majfolatok — Anyajegyek — Szemölcsök — Bőrkéregesedés és tyúkszem — Libabőrösség — Az orr vörössége — Bőrdaganatok — Hegyek — Kaleidok — Fagyas — A kéz, a láb és a hónalj izzadása — Hajhullás — Öszülés — Alkalmatlan hajszálak — A körömök ápolása — A fogak ápolása — A szem szépsége

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Szerkesztői üzenetek

H. P. Legjobb, ha az illető közvetlenül fordul a Rókus-kórház gondnokságához. Ha nem kapna megfelelő választ, megpróbáljuk más uton megszerezni a kívánt anyakönyvi kivonatot.

Makfalvi előfizető. Üzemhajtáshoz szükséges motort és dinomót annyit kaphat telföldön is, amennyit csak akar. Külön címet nem ajánlhatunk, de válaszbélyeges levélre megjelölhetünk ilyen jellegű cégeket.

M. K. Gyulafelhővár. Olasz vöröskereszt sorsjegye idáig nem nyert.

Gy. S. Nagykároly. Sem novellára, sem versre nincs szükségünk s legnagyobb sajnálatunkra, láttatlanul felajánlott munkáira sem díjazás mellett, sem „díjmentesen” nem reflektálhatunk.

Z. I. Olasz vöröskereszt sorsjegyei nem nyertek.

Fuvaros. Az ön sérelme nyilvánvaló, de a joga érvényesítésére vonatkozóan csak ügyvéd adhat megfelelő tanácsot, mi nem. Kivált a segítségül vett munkaerők követelése miatt kell okvetlenül ügyvédi tanács.

Egy hűség előfizető. Megkaptuk az újabb tudósítást is, de újra névtelenül. A rémhísteriát most már megvizsgáltuk s ha adatai megfelelnek a valóságnak, nyilvánosságra hozzuk a botrányos ügyet.

G. B. Praid. Lakásról tartozik a község gondoskodni, de külön ház építését nem követeli meg a törvény. Az új közigazgatási törvény, erről nem intézkedik.

A buzaföld. Köszönjük szíves ajánlatát, de bőven el lévén látva eredeti szépirodalmi anyaggal is, arra nem reflektálhatunk.

Régi előfizető, Parajd. Hagyja veszni a befizetett részletet, ha egyéb kára nincs és nem lehet a megszakitással. A másik súlyosabb dologban biztató módot nem ajánlhatunk.

Régi előfizető. Ha igaz, hogy egy nyugdíjas a sepsiszentgyörgyi adóhivatalból egyszerre kapott 71 ezer lejt, míg az orbai járás tanítói és nyugdíjasai április, illetőleg május óta még 300-400 lejes illetményt, illetőleg nyugdíjat sem kaptak meg, akkor súlyos igazságtalanság és méltánytalanság történt, melyet a pénzügyi adminisztrátornak meg kell vizsgálnia s ha igaz, meg kell torolnia.

Lővéte. Ugy van tényleg, hogy a csillárnak (súly szerint) igen nagy a vámjá, úgy, hogy amit 3900 lejtért rendelt, több mint 5000 lejtbe kerül, mire megkapja.

021314 sz. előfizető. Kár volt elkezdni s most, hogy egy csomót már elfizettek, mondjuk, hogy hagyják abba? Tessék legjobb belátásuk szerint cselekedni.

M. M. Erzsébetváros. A törvény szerinti eljárás meg kell indítani, de ezután biztosan megkapja az állampolgárságot. Hogy mik a teendő lépések? A városi illetőségi ügyosztályban pontosan megmondják.

Tanító. Az eset sokkal súlyosabb, semhogy egy levelezőlapon vázlatosan írt hírről el lehetne intézni. Szíveskedjék részletesen megírni a történeteket, mert arra nincs ma alkalmunk, hogy külön tudósítót küldjünk ki a helyszínre.

Törzsde

1931 szeptember 1.

Zürich (nyitás): Berlin 121.95, Amsterdam 207.15, London 249.50, New York 513 és háromnegyed, Páris 204.50, Milánó 2687, Prága 1521, Budapest 9002.50, Belgrád 905.50, Bukarest —, Varsó 57.50, Bécs 72.20.

Szívünk leirhatatlan mély fájdalommal jelentjük, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó férj, testvér, nagybácsi, sógor és rokon

BÉRES IMRE

nyug. műszaki tisztviselő

életének 61-ik, boldog házasságának 33-ik évében f. hó 31-én váratlanul elhunyt.

Szeretteidért utolsó leheletéig mindent feláldozó szíved elhagyott minket, de azért áldott emléked ve-lünk marad.

Drága halottunk hült tetemét szeptember hó 2-án d. u. 1/2 5 órakor fogjuk a Forrás-utca 1/a szám alatti yásházából a református temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Nyugalma legyen csendes!
Emléke áldott!

Brassó, 1931. aug. 31.

A gyászoló család.

Gütermann & Co.

Védjegy:

Schapp-selyem

Elismert legjobb minőség!

Főképviselet egész Romániában:

Gépselyem-gyárak

Gomblyukselyem

Gépselyem

Védjegy:

Reall-selyem

Vigyázn! a védjegyre!

LABORA, 130 3, 50 méter
KORONASELYEM, 50 méter

BUCUREȘTI, Bulev Maria 8

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Házat megvételre keresek 6-700.000 lejért. Brassó, Vár-ucca 134. Geiger. 14456

HAJSZALAKAT hölgyek arcáról, karjáról végleg kiirtja a „Radio”. Ártalmatlan, rögtöni hatás. A szert diszkrétan küldöm. Ára 300 lej. — Hirsch A.-né kozmetikus Turda, Str. Câmpului 7. 14416

Elköltözés miatt üzletberendezés eladó, külön, vagy egyben. Brassó, Szítás-ucca 3. 14600

Vizerőmű bármilyen üzemenk megfelelő, épületekkel együtt eladó, vagy kiadó. Megkeresések 25 HP jelíge a brasói kiadóba. 14599

Deutz Diesel-motor 30 HP kitűnő üzempékes, eladó. Pünkösdi malom, Derestye. 14598

ERDŐ 32 hold tölgy és 12 hold bükk, talajjal együtt jutányosan eladó. Joós Imre, Sepsiszentgyörgy. 14577

Komplett borbélyműhely berendezés eladó. Felvilágosítások a Brassói Népbanknál.

Butorok és szövetek szeptember hó 11-én délután 3 órakor a Brassói Népbanknál önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőknek eladatnak. 14590

Allást nyer

Egy tanuló fizetéssel felvétetik Schütz V. fiai divatár-üzletében, Brassó. 14555

Molnári állást nyer szakképzett, szorgalmas molnár az összes őrlési rendszerek ismerete megkívántatik. Megállapodás szerint részre, később bérbe veheti a malmot. Cím: Sándor-malom, Baraolt, Freiscaune. 14545

Gyógyszertáramba okleveles

kisegítő, esetleg bérlet szeptember elsejére keresek. Ajánlkozás sürgőnyleg Plăseii de jos. Jud. Ciuc. Kovátsné. 14581

Három nyelvet bíró pincér kerestetik. Brassó, Str. Regele Carol 37. 14601

Csakis terményszakmában jártas flott magyar, román, német levelező-könyvelőt keres azonnalra termény-üzlet. Ajánlatok fizetési igénnyel „Exporteur” jelíge, Szamos Hirlap-irodába, Szatmárra küldendők. 14603

Allást keres

29 éves mindhárom nyelvet bíró, erdei munkában jártas, erdei, vagy egyéb iparvállalatnál állást keres. Szíves megkereséseket „Jó munkaerő” jelíge a brasói kiadóba kér. 14580

Intelligens leány, ki magyarul beszél és keveset románul, rul beszél és keveset románul, jobb uriházhoz ajánlkozik, délután 5-5-ig. Bukarest, Victoria, Str. Stefan Julian 12-bis Filantropia. 14595

Lakás

Iskolásfiu teljes ellátással felvétetik Propper, Brassó, Hirsch-ucca 28. emelet. 14559

Október 1-re bérbeadó „Villa Viki” Brassó, Strada Cloșca 6 (volt Lövész-ucca A, 18-b) 5 szoba az összes mellékhelyiségekkel, továbbá 2 garage-zsal. Érdeklődők szíveskedjenek a tulajdonoshoz, Mineu Györgyhöz, a fenti címen fordulni. 14602

KIADÓ október 1-re a Brassói Népbank székházában irodának, esetleg lakásnak alkalmas emeleti uccai helyiség. 14592

Vegyes

Gyönyörű fekvésű, kertre nyíló butorozott lakás, vilany, fürdőszoba használattal, állandó lakónak 1-2 személy részére kiadó. Ugyanott nagy hármas tükörszekrény, szép ebédlő divány és más butordarabok eladók. Brassó, Lövész-ucca (Crisan) 30. 14596

Hübner Richárdné zongorá-órákat ad kezdőknek úgy mint haladóknak, bevált módszer szerint. Jelentkezés Brassó, Arvaház-ucca 7. 14594

Kézdivásárhelyen a KOVACS MALOM kiadó, vagy felerésze eladó. 14588

Kerestetik 200.000 lej táblázatásra, egy jól jövedelmező új házra. Cím 14593 szám alatt a brasói kiadóhivatalba.

Könyvek

Hölgyek! Die Schöne Wienerin, Record, Párisi Divat, havonként megjelenő szabásmintás divatlapok állandóan kaphatók, számonként 40.- lejért, vidékre portóval 45.- lej. A pénzt legcélszerűbb bélyegeken küldeni. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektív-regény. A 113-as percsomó, Egy nagystilű szel-hamos, A kísértet tanya, A mediciek töre, Jajkiáltás a tulvilágról, Egy álarcos bál rejtelmei, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amig az álarc lehull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban, A rádium halál, végzetes asz-szony, Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdavidallatának kiadása és rotáció: nyomda, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — **Bukarest:** Dán Dániel Gerő Sándor és Kohn Jenő. — **Dés:** Str. S. Barnutiu 10. (Oszán Kálmán) — **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — **Marosvásárhely:** Benjámín Árpád Str. Berer 1. (Sörház-ut.) — **Marostordamegye:** Szabó Jenő Címe: Marosvásárhely, Strada Reghiulu 10. — **Nagyszeben:** Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — **Nagyvárad:** Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — **Szilágyosomlyó:** (Helperin Ernő) — **Temesvár:** Gyárvaros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József.)

Központi szervezők pénzügyi feladatokat: Bartha Géza, Dán Mózes. **HIRDETÉSEKET** felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk.

AUTOBUSZ MENETREND

Csucsá-Bucium-Zilah között

Indul

Érkezik

Csucsáról reggel
Buciumból
Zilahról
Buciumból

6'10
7'10
1'15
2'10

Buciumba
Zilahra
Buciumba
Csucsára

7'05
8'10
2'15
4'15

Csucsán bevárja az összes hajnali vonatokat. Legjobb csatlakozás Zilahról — Simleura. Csatlakozás Csucsán a délutáni vonatokhoz. CLUJ felé 3'35, ORADEA felé 4'59-kor

2 tanuló kosztipéz megterítés ellenében azonnal felvétetik

TERRACOTTA

cserépkályhakerakatkál

BRASSÓ, Gyár-ut 8. sz. alatt.

Ujtsa meg lejárt előfizetését, hogy a lapot fennakadás nélkül küldhessük.

Megérkeztek

az őszi és téli DIVATLAPOK!

Általános női divat:

	LEI
Stella - - - - -	95
L'Elegance feminine - - - - -	95
Astra - - - - -	110
Smart - - - - -	130
Juno - - - - -	125
Elite - - - - -	125
Iris - - - - -	135
Grand Revue des Modes - - - - -	140
Revue Parisien - - - - -	140
Star - - - - -	150

Speciális kabát és kosztüm lapok:

Confection Juno - - - - -	125
Manteux et Costumes - - - - -	105
Nouveaux Costumes et Manteaux - - - - -	125
La mode pour Costumes et Manteaux - - - - -	125
Star Manteaux et Costumes - - - - -	135
Costumes Manteaux - - - - -	135
Smart London Styles - - - - -	255
Le Tailleur Moderne - - - - -	260

Gyermekek divat:

Lyons Knaben Album - - - - -	60
L'Enfant Elegant - - - - -	100
La Mode Enfantine - - - - -	130
L'Enfant Juno - - - - -	100
Star L'Enfant - - - - -	90
Jeunesse Parisien - - - - -	180

Fehérnemű:

Lingerie Elégante - - - - -	225
Fentieken kívül a rendes havi szabás mintás divatlapok állandóan kaphatók.	
Record - - - - -	40
Schöne Wienerin - - - - -	40
Párizsi divat - - - - -	40
Póstai rendeléseknél a nagy divatlapoknál portó 20 Lei. a kis lapoknál 5 Lei.	

Brassói Lapok Könyvosztálya